

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, KOVO – MARCH 20, 2010 Vol. CI Nr. 54 Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-19-10

PERIODICALS

Diktantą bus galima rašyti ir kompiuteriu

Vilnius, kovo 19 d. (ELTA) – Jau penktą kartą Lietuvos gyventojai ir užsienyje gyvenantys lietuviai kovo 27 d. kviečiami rašyti Nacionalinį diktantą. Pirmą kartą lietuviams šimet suteikiama galimybė rašyti elektroninį diktantą asmeniniu kompiuteriu.

Kaip ir kiekvienais metais, Nacionalinį diktantą bus galima rašyti visose Lietuvos savivaldybėse ir Lietuvos atstovybėse užsienyje.

Specialiai diktantui sukurtas tekstas bus skaitomas per Lietuvos radijo pirmąją ir Lietuvos televizijos antrąją programas bei perduodamas internetu – Lietuvos radijo ir televizijos internetiniame puslapyje www.lrt.lt.

Rašyti Nacionalinį diktantą kviečiami ir moksleiviai, tačiau, kaip visada, konkurse negalės dalyvauti lituanistai.

Šiais metais Nacionalinio diktanto dalyvių laukia naujovė – diktantą bus galima rašyti asmeniniu kompiuteriu. Nacionalinio diktanto organizatoriai atkreipia dėmesį, kad elektroniniu būdu diktantą rašantys gyventojai negalės varžytis dėl Raštingiausio piliečio (-ės) vardo. Tačiau technologinė naujovė, pasiūlyta bendrovės „Microsoft“, suteiks galimybę kiekvienam norinčiam pasitikrinti lietuvių kalbos žinias ir taip prisidėti prie kasmet vis gausėjančios diktanto dalyvių bendruomenės. Tai bus patogiu tiems, kas diktanto metu negalės atvykti į savivaldybes ar atstovybes užsienyje, bei tiems, kurie norės rašyti diktantą anonimiškai.

Šiais metais Nacionalinio diktanto dalyviai kviečiami rinkti ir sunkiausios rašybos lietuvišką žodį. Kiekvienas dalyvis galės parašyti, koks jam yra sunkiausiai rašomas žodis.

JAV ir Rusija – prie strateginės ginkluotės mažinimo sutarties pasirašymo slenksčio

Maskva, kovo 19 d. (BNS) – Jungtinės Amerikos Valstijos ir Rusija derybose dėl naujos ginklavimosi kontrolės sutarties jau išsprendė visus pagrindinius klausimus ir jau yra prie sutarties pasirašymo slenksčio, sakė JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton.

„Mūsų derybininkų grupės pranešė išsprendusios visus pagrindinius klausimus“, – pareiškė H. Clinton po susitikimo su Rusijos prezidentu Dmitrij Medvedev pastarojo rezidencijoje Pamaskvėje.

„Kai kurių techninių klausimų dar liko, bet mes jau esame prie slenksčio, už kurio matyti naujoji sutartis“, – pažymėjo ji.

JAV prezidentas Barack Obama ir D. Medvedev pernai balandį nurodė pareigūnams rengti naują branduolinės ginkluotės mažinimo sutartį, kuri pakeistų 1991 metais pasirašytą Strateginės ginkluotės mažinimo sutartį (START 1).

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton lankosi Rusijoje.

EPA nuotr.

Tiesa, nepavyko susitarti iki 2009 m. gruodžio 5 dienos, kai baigėsi START-1 galiojimas.

Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov sakė, jog derybininkai gali parengti naują sutartį pasirašymui iki balandžio vidurio.

Buvusios priešės šaltojo karo laikais, Rusija ir JAV, tikisi, kad sumažinus didžiausias pasaulyje branduolinius atsargas, tai bus geras ženklas kitoms valstybėms bei žingsnis į priekį siekiant pažaboti branduolinių ginklų platinimą.

B. Obama pasirašė įstatymą, skirtą kovai su nedarbu

Washington, DC, kovo 19 d. (BNS) – Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama pasirašė įstatymą, kuris padės kovoti su nedarbu šalyje. Pagal teisės aktą, išlaidos užimtumo rinkai skatinti įvertintos 17,6 mlrd. JAV dolerių. Iškilmių Baltuosiuose rūmuose metu JAV prezidentas teigė, kad siūlomos priemonės padės pagerinti padėtį šioje srityje, praneša „Associated Press“.

Pagal naująjį įstatymą, kurti naujas darbo vietas darbdaviai bus skatinami ir mokesčių lengvatomis. Be to, programa skirta plėsti statybos sektorių, skatinti naujų kelių ir greitkelių statybą JAV šiais metais.

Per visą recesijos laikotarpį JAV ekonomika neteko 8,36 mln. darbo vietų. Ilgą laiką nedarbas augo gana sparčiai – darbo vietų skaičius per mėnesį vidutiniškai sumažėdavo 750,000.

Tik pastaruoju metu Jungtinėse Valstijose buvo užfiksuotas nedarbo augimo tempų sulėtėjimas ir nežymus pagerėjimas darbo rinkoje.

Tuo tarpu JAV Atstovų Rūmai greičiausiai sekmadienį balsuos dėl sveikatos pertvarkos. Demokratai kovo 18 d. internete pradėjo skelbti projektą visuomenei. Dėl balsavimo B. Obama atidėjo planuotą savo kelionę į Aziją.

Vilnius, kovo 19 d. (ELTA) – Kovo 17 d. Europos Parlamente (EP) Briuselyje paminėtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-metis. Renginio dalyvius sveikino EP pirmininkas Jerzy Buzek, Europos vadovų tarybos pirmininkas Herman van Rompuy (nuotraukoje), Lietuvos nuolatinis atstovas Europos Sąjungoje ambasadorius Rytis Martikonis. Susirinkusios kalbėjo Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkas, EP narys Vytautas Landsbergis. H. Van Rompuy įvertino Lietuvą už didelę pažangą, pertvarkant savo ekonomiką, ir pažymėjo, kad Lietuvos Vyriausybė sėkmingai susidorojo su dabartinio ekonominio sunkmečio iššūkiu. EP nariai ir lankytojai turėjo galimybę apžiūrėti fotografijų parodą „Už Lietuvos Nepriklausomybę“, kurioje rodomos 1990 m. sausio–balandžio mėnesių įvykių fotografijos, įamžinusios Tautos pasiryžimą siekti Nepriklausomybės. Minėjimo metu buvo rodoma Nepriklausomybės 20-mečiui parengta vaizdo medžiaga iš fotografo Andriaus Petrulevičiaus asmeninio vaizdo archyvo.

URM nuotr.

Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2)
- Ganytojo žodis (p. 3)
- A. Meilutytės skiltis (p. 3, 9)
- Mūsų kartos tikslas užsienyje nėra atkurti Lietuvą... (p. 4)
- Komentaras. Ar tikrai Vanda „Verké parimus“? (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- IAE paveldas – painūs ir brangūs sprendimai (7, 10, 13)
- „Medicare“ naujienos (p. 8)
- Naujausia JAV LB apylinkė (p. 11)
- LUMA Čikagos padaliniai – vieneri (p. 12)

Valiutų santykis

1 USD — 2.54 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Praėjusį savaitgalį pasukus laikrodžio rodyklę vieną valandą į priekį vieni tuo džiaugėsi, kiti burbėjo, kad teks rytais anksčiau risti iš lovos. Pasirodo, pirmieji vasaros laiką Pirmojo pasaulinio karo metais įvedė anglai – pristigus kuro ir degalų, 1916 m. buvo nuspręsta geriau panaudoti saulės šviesą. Sezoniško laiko šalininkai tvirtina, kad vasaros laikas teikia galimybę taupyti elektros energiją. Kai kurie specialistai tuo jau abejoja – kuo ilgesnė diena, tuo daugiau sunaudojama energijos oro vėsinant darbui ir patalpų šildymui rytais. Biologai teigia, kad toks nenatūralus „laiko sukinėjimas“ sujaukia žmogaus vidinį biologinį ritmą, nes kūnui svarbiausia yra ne laikrodis ir jo rodomos valandos, o dienos šviesa. Mūsų mažasis sūnus, pamatęs mus besukinėjant laikrodžio rodyklę, pasmalsavo: „Gal žmonės iš tiesų nežino tikslaus laiko, kad vis sukinėja laikrodžio rodyklę pirmyn atgal?“

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaite

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

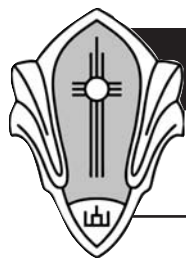
- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Iš Ateitininkų gyvenimo

2010 – Šimtieji ateitininkijos metai

Red. Vida Kuprytė c/o Draugas 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 el. paštas: draugas@ateitis.org

Čikagos moksleivės ateitininkės deda siuntinėlių lietuviams kariams. Iš k: Angelytė Annarino, Nora Sadauskaitė, Greta Žilytė, Svaja Pakalniškytė ir Kristina Prunskytė.

Čikagos moksleivių susirinkimai

Tik pasibaigus Žiemos kursams Dainavoje, š. m. sausio mėnesį Čikagos kun. Alfonso Lipniūno / Prez. Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos nariai susirinko Ateitininkų namuose, Lemonte, toliau svarstyti kursuose aptartas temas. Prisiminėme, kaip MAS CV pirmininkė Dainė Quinn pasakojo apie vieną stebuklingą naktį Pirmojo pasaulinio karo metu. Tas pasakojimas buvo pavaizduotas filme „Joyeux Noel“, kurį žiūrėjom susirinkimo metu. Filmas vyksta karo fronte per Kalėdas. Kariai tą šventą dieną paskelbia karo paliaubas ir, nors jie iš kariaujančių kraštų, jie vienas kitą sveikina, susipažįsta ir taikiai atšvenčia Jėzaus gimimą. Naktį visi kartu dalyvauja šv. Mišių aukoje, o kitą rytą karininkų priversti jie nenorom sugrįžta prie žiaurių karo veiksmų. Šis filmas mus labai paveikė – pamatėme, kaip tikėjimas gali jungti ir nepažįstamus, net ir priešus. Pasibaigus filmui, moksleiviai dėjo siuntinius lietuviams kariams, tarnaujantiems karo zonoje

kaip Afganistane. Jiems nusiuntėme maisto, rūbų ir kasdieninių daiktų.

Vasario mėnesį įvyko Čikagos moksleivių ateitininkų gavėnios susikaupimas Ateitininkų namuose, Lemonte. Tik atvykus į susikaupimą, buvo paprašyta surinkti mobilius telefonus, kad susirinkimas nebūtų trukdomas telefoninių pasikalbėjimų. Ateitininkų namai buvo apšviesti žvakių, skambėjo rami muzika. Valdybos nariai vedė diskusijas apie kasdieninį gyvenimą. Po pasikalbėjimo kartu nuėjome į apatinę salę, kur žvakės, sudėtos širdies forma, apšvietė kambarį. Visi turėjo progos pasidalinti nemaloniais išgyvenimais, kurių negalėjo sau atleisti. Jaudinančiai prisiminėme apie savo išgyvenimus su seneliais. Šitas pasidalijimas padėjo mums vienas kitą atjausti ir suprasti. Susitelkimo vakarą užbaigėme šv. Mišiomis, kurias atnašavo kun. Gediminas Jankūnas.

**Vija Kasniūnaitė,
kuopos korespondentė**

Ateitininkų vasaros stovyklos Dainavoje

Jaunųjų ateitininkų sąjungos stovykla

liepos 6–15 d.

Kviečiame registruotis

Stovykla skirta lietuviškai kalbantiems pradžios mokyklos mokiniams nuo 7 iki 14 metų amžiaus. Pirmenybė registruotis teikiama Jaunųjų ateitininkų sąjungos nariams iki balandžio 11 d. Po to galės registruotis visi vaikai ir neateitininkai. Stovyklinę informaciją ir registracijos anketas rasite jaunųjų ateitininkų interneto svetainėje: www.javjas.org

Moksleivių ateitininkų sąjungos stovyklos registracija prasidės balandžio 1 d.

Stovykla vyks liepos 15–25 d. Kviečiami moksleiviai, baigę 8-tą skyrių ir dar nepradėję lankyti universiteto. Stovyklos informaciją ir registracijos anketas rasite moksleivių interneto svetainėje: www.mesmas.org. Registracija vyks iki š.m. balandžio 1 d.

Jei turite klausimų, malonėkite parašyti Lionei Kazlauskienei el. paštu: lione_namie@yahoo.com

Garbė Kristui,
Siunčiame Jums Ateitininkijos šimtmečio maldą. Raginame, kad šiais metais malda būtų kalbama pradedant renginius ir susibūrimus, o kad asmeninę maldą kiekvienas ateitininkas sukaltėtų kasdien. Taip savo širdis parengtumėm Ateitininkijos šimtmečio Kongresui.

*Ateitininkų dvasios tėvas
mons. Gintaras Grušas*

Ateitininkijos 100-mečio malda

Visagalis ir Amžinasis Dieve, Prieš šimtmetį Tu pašaukei mūsų pirmtakus burtis kartu siekiant visa atnaujinti Kristuje.

Dėkojame už šį pašaukimą ir už visus Ateitininkijos šeimos narius, jų darbus ir liudijimus.

Pasaulio vėjų blaškomus, Tu vis kreipi mus Savo karalystės link.

Prašome, kad šių jubiliejinių metų proga atnaujintum mus Šv. Dvasios galia, kad žengtume vis ryžtingiau Tavo vienybės keliu.

Uždek mūsų širdis savo meile ir vis labiau mokyk mus mylėti Dievą ir Artimą, kad toje meilėje kurtume visuomenę, kurios kiekviename žmoguje atsiskleistų Tavo atvaizdas.

Įgyvendinant šią meilės bendrystę, vesk mūsų žingsnius Savo Ramybės keliu, atnaujink mūsų širdis ir mūsų gyvenimus, kad visa širdimi su Tavimi žengtume į ateitį.

Kasdienė ateitininko malda rengiantis kongresui

Su Tavimi, Jėzau, žengiu į ateitį. Būk kiekvieno mano veiksmo pradžia ir pabaiga. Lydek mane pagal Savo valią ramybės keliu.

ATEITININKŲ SURAŠYMAS

Šiuo metu vyksta visų ateitininkų surašymas. Ruošiantis Ateitininkų jubiliejiniam kongresui, norima sutelkti kuo tikslesnį narių sąrašą ir adresyną. Narystės anketą galima užpildyti internete adresu: http://ateitis.org/narystes_anketa.html Adresyną tvarko Audrius Rušėnas.

GANYTOJO ŽODIS

BENEDIKTO XVI ŽINIA 25 PASAULINEI JAUNIMO DIENAI

Prieš 25 metus 1985-aisiais tuometinis popiežius Jonas Paulius II paskelbė pirmąją Pasaulinę jaunimo dieną. Ši pranašiška iniciatyva atnešė daug vaisių. Jaunimas galėjo susitikti, kartu klausytis Dievo Žodžio, atrasti Bažnyčios grožį, dalintis gyva tikėjimo patirtimi, kuri daugelį paskatino pilnai atsiduoti Kristui. Šiųmetinė 25-oji Diena yra pasirengimas artėjančioms Pasaulinėms jaunimo dienoms, įvyksiančioms 2011 metų rugpjūtį Madride.

Popiežius Benediktas XVI pasiūlė apmąstyti Morkaus evangelijoje aprašytą Jėzaus susitikimą su jaunuoliu: „Gerasis Mokytojau, ką turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?“ (Mk 10,17) Šią temą nagrinėjo ir Jonas Paulius II savo pirmame laiške jaunimui.

Evangelistas Morkus pabrėžia meilę, kurią jaunuolis sutiko Jėzaus žvil-

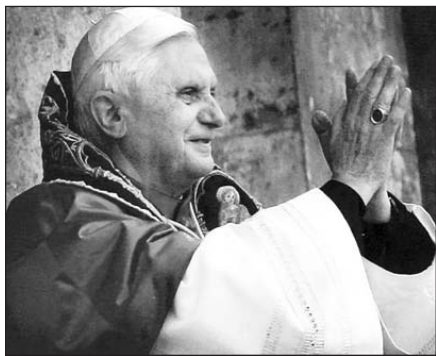
gsnyje. Pasak Jono Pauliaus II, žinojimas, kad Tėvas mus nuo amžių yra pamilęs savo Sūnuje ir kad Kristus kiekvieną myli amžina meile, tampa tvirtu žmogiškos egzistencijos atramos tašku, kuris leidžia mums įveikti visus išbandymus: savo nuodėmių atradimą, kančią ir drąsos netekimą.

Kristus ir šiandien per krikštą kviečia kiekvieną jį mylėti labiau už viską ir jam tarnauti artimo meilėje. Liūdesys užtvindo širdį, kai mes kaip Evangelijos jaunuolis neturime drąsos sekti Jėzų ir teisingai pasirinkti gyvenimo kelią. Tačiau niekada nėra per vėlu atsilipti į Kristaus kvietimą, kuris neapsiriboja šiandiena, bet veda į amžinąjį gyvenimą. Ši amžinoji perspektyva, pasak Benedikto XVI, suteikia gyvenimui prasmę bei pilnatvę, kad galėtume mylėti pasaulį ir prisidėti prie jo vystymosi su iš tikėjimo bei vilties kylančiu džiaugsmu ir laisve.

POPIEŽIUS KREIPĖSI Į DARBDAVIUS

Kovo 18 d., ketvirtadienį, popiežius Benediktas XVI susitiko su dviem šimtais Romos pramonės ir verslo sąjungos narių. Šventojo Juozapo, Šventosios Šeimos, taip pat ir darbo žmonių dangiškojo globėjo šventės išvakarėse priėmęs pagrindinės Romos mieste ir provincijoje darbdavius buriančios organizacijos atstovus, popiežius savo kalboje dar kartą sugrįžo prie savo socialinės enciklikos *Caritas in veritate*.

Dabartinė krizė, greta tiesioginių ekonominių ir socialinių pasekmių, tapo rimtu išbandymu pačioms ekonominėms ir gamybinėms sistemoms, jose galiojantiems vystymosi, finansų ir darbo organizavimo modeliams, – kalbėjo popiežius. Pastarasis krizės aspektas turėtų būti teigiamai išnaudotas ir tapti proga peržiūrėti tai, kas nepasiteisino, ir imtis rimto atsinaujinimo.

Popiežius Benediktas XVI.

Kalbėdama apie pareigą keisti neveiksmingus ir neteisingus plėtros modelius, Bažnyčia vadovaujasi įsitikinimu, jog viena pagrindinių žmogiškų ir socialinių vertybių yra darbas ir kad nuo jo labiausiai priklauso individų ir šeimų gerovė. Jis taip pat sudaro sąlygas pilnai išsiskleisti žmogaus laivei ir pasireikšti jo atsakomybei. Tad ypač dabartiniu sunkumu ir permainų metu reikia raginti visus visuomenės sluoksnius, visų pirma darbdavius, verslo ir gamybos pasaulio atstovus, kad drąsiai tarnautų visos visuomenės gerovei, – sakė popiežius Romos pramonės ir verslo sąjungos atstovams.

Benediktas XVI parašė laišką mažamečių tvirkavimo skandalo sukrestai Airijos Bažnyčiai

Popiežius baigė rašyti ganytojišką laišką, kuriame išsakė gilų susirūpinimą dėl Airijos Bažnyčią sukrėtusios krizės. Pats popiežius pranešė apie savo laišką kreipdamasis į airius piligrimus, airių dangiškojo globėjo šv. Patriko šventės dieną, kovo 17-ąją, dalyvavusius trečiadienio bendrojoje audiencijoje.

Benediktas XVI pažymėjo airių tikintiesiems, kad laišką pasirašys kovo 19-ąją – Šventosios šeimos ir Visuotinės Bažnyčios globėjo šv. Juozapo liturginės iškilmės dieną ir netrukus po to jį išsiųs.

Pasveikinęs airius su kovo 17 d. švenčiamu šv. Patriku, Šventasis Tėvas nuoširdžiai prašė visus airius laišką persiskaityti atvira širdimi ir tikėjimo dvasia. Labai viliousi, kad laiškas padės atgailos, gydymo ir atsinaujinimo procesui, – sakė trečiadienį popiežius Benediktas XVI.

Kunigų pedofilijos skandalas ir žinia apie popiežiaus atsakomąjį laišką garsiai nuaidėjo ir po Armago katedros skliautais trečiadienį, per pagrindines šv. Patriko iškilmes Airijos Bažnyčios sostinėje. Pasak Airijos primo, kardinolo Sean Brady, popiežiaus ganytojiškas laiškas airiams bus labai svarbus Bažnyčios atsinaujinimui Airijos tikinčiųjų bendruomenei sunkiu metu.

Atsinaujinimas visuomet prasideda nuoširdžiu ir pamaldžiu įsiklausymu į Dievo Žodį, kurį privalo sekti įsiklausymas į Šventąją Dvasią. Tačiau turime priimti atsakomybę už didžiulį skausmą, kurį kenčia nuo kai kurių kunigų ir vienuolių tvirkavimo nukentėję vaikai ir už visiškai neadekvatų Bažnyčios vadovų atsiliepimą į tokį piktnaudžiavimą praityje.

Kaip šv. Petras ir šv. Patrikas, mes, vyskupai, Apaštalažnėms nūdienos Airijos Bažnyčioje turime pripažinti savo apsileidimus. Evangelijos liudijimas reikalauja, kad prisimtumė atsakomybę už blogą vadovavimą ir mažamečių tvirkavimo nutylėjimą, – pažymėjo šv. Patriko iškilmės Mišių homilijoje Airijos primas, kardinolas Brady.

„Vatikano radijas“

ALDONA MEILUTYTĖ

Nejaugi susitaikėme su blogiu?

Gėrio ir blogio sąvokos visiems aiškios. Nesunkiai atskiriame ir konkretus gėrio bei blogio išraiškas gyvenime, nors atsiranda mėgėjų drumsti žmonių protus, klaidinančiai aiškinti, kas yra gera ir kas bloga. Tuo ypač pasižymi į valdžią atėję politikai ir jiems tarnaujantys bei pataikaujantys nesąžiningi žurnalistai. Lietuvos politikai nuolat kalba žmonėms, kad jie pasiaukojamai dirba tautos labui, kad jie labai išmintingai valdo šalį, kuria gerus ir naudingus įstatymus. Nauda yra dažnai sutapatinama su gėriu, nors tai skirtingi dalykai. Seimo nariai neretai priima įstatymus, kurie neša naudą tik jiems patiems arba jų palai komiems verslininkams, ir nors patys įstatymų leidėjai tai puikiai supranta, jie vis tiek stengiasi įtikinti visuomenę, kad tai labai geri įstatymai. Nesąžiningumas – štai pagrindinis blogis, kuris daro didžiausią žalą Lietuvos valstybei ir Lietuvos žmonėms. Nesąžiningumo, melo bei veidmainystės sėkla sudygo, išaugo ir suvešėjo sovietinės okupacijos metais, ir, deja, tebeklesti visus 20 nepriklausomybės metų.

Nesąžiningumo pinklės apraizgiusios vos ne visas Lietuvos valdžios įstaigas. Žmonės ir toliau „kombinuoja“, kaip jie įpratę „kombinuoti“ sovietiniais laikais, kai vagystė iš fabriko, gamyklos ar kokio mėsos ar pieno kombinato buvo net nelaikoma blogu darbu, kai vogė ir nešė beveik visi, kas tik galėjo; tie, kurie „nekombinavo“ ir stengėsi išlikti sąžiningais (o tokių buvo ir tada), buvo laikomi „nenormaliais“, į juos žiūrėta kaip į nepilno proto keistuolius. „Jeigu nepavogsi, tai vis tiek į Rusiją išveš“, – daug kas šitaip samprotavo. Vogti iš okupantų valdžios, vos ne patriotiškumo aktas! Taip gyveno pavergtos tautos žmonės, tokie jie išliko atkūrus nepriklausomybę.

O buvo puiki galimybė pakreipti tautos gyvenimą kita vaga. Buvo ir yra Lietuvos patriotų, karštai mylinčių Tėvynę, kurie Sausio 13-ąją drąsiai stoji prieš sovietų tankus, gindami Lietuvos laisvę. Keturiolika didvyrų paaukojo savo gyvybę. Tačiau dori lietuviai buvo nustumti, į valdžią prasibrovė savanaudžiai karjeristai, išvertę kailį buvę kagėbistai. (Nors, kaip sakė Putinas, buvusių kagėbistų nebūna) Šitokie Lietuvos „vedliai“ ir atvedė tautą prie bedugnės – vos ne kas antras jaunas lietuvis pasiruošęs bėgti iš Tėvynės. Lietuvoje tarpsta tik valdininkai ir jų proteguojami verslininkai, nebaudžiami pilna sauja semiantys Lietuvos turtą.

Žmonėms teisingumas ne mažiau kaip duona reikalingas, o teisingumo Lietuvos valdžios įstaigose nėra. Čia ir prasideda visos bėdos: neranda žmonės teisybės teismuose, kurie pagal Konstituciją privalėtų įgyvendinti Lietuvoje teisingumą. Visi žino patarlę „Žuvis pūva nuo galvos“. Jeigu Lietuvoje iš pat pradžių būtų įvykdytas apsilvymas, neįleistų į valdžią nusipelnę komunistai, sutvarkytas teismų, prokuratūros ir policijos darbas, nebūtų Lietuvoje tokios „tvarkos“, kokią turime dabar. Blogiausia, kad dori lietuviai jaučiasi bejėgiai savo Tėvynėje, jie nusivylę, praradę viltį ką nors pakeisti, tarsi susitaikę su blogiu. Susitaikymas su blogiu – pražūtis, kurios mes neturime leisti.

Užsienyje gyvenantys lietuviai taip pat negali likti abejingi savo tautos likimui. Galbūt dėl kiek primityvaus patriotiškumo supratimo, taip pat ir dėl kitų priežasčių ir išvykusius kitur gyventi lietuvius tie likę Lietuvoje žiūri priešiška, laiko juos vos ne Tėvynės išdavikais. Matyt, dėl tokio požiūrio tam tikra dalimi kalti ir patys išvykėliai, kurių ne vienas greitai atitolsta nuo Tėvynės, elgiasi tarsi kokie užsieniečiai, laiko save pranašesniais.

Šitaip neturėtų būti: ypač Amerikoje gyvenantieji galėtų pasimokyti iš kitų tautų, visų pirma iš žydų, kaip jie neužmiršta savo šaknų, savo istorinės Tėvynės, nors daugelis net nebuvo Izraelyje. Žydai labai aktyviai dalyvauja Amerikos politiniame ir apskritai visuomeniniame gyvenime, bet kartu jie rūpinasi ir Izraelio reikalais: užtenka paskaityti anglų kalba leidžiamą gausią Amerikos žydų spaudą, kad pamatytume, kiek daug dėmesio skiriama jaunimo auklėjimui žydų tautiškumo dvasia. Nors Amerikoje gyvenančių žydų dauguma – tai jau ne pirmos ir net ne antros kartos Amerikos piliečiai. Tai tik lietuviai, vos išvykę iš Lietuvos, jau nežino, kas yra tautiškumas ir lietuviškumas. Žydams tokių klausimų nekyla.

Reikėtų gerai apgalvoti užsienio lietuviams, ką jie dabar, šiandien, galėtų padaryti Lietuvos labui. Lietuvai reikia ne tik materialinės pagalbos. Tiek Amerikoje, tiek kitose šalyse yra ne vienas lietuvis teisininkas, todėl užsienio lietuvių teisininkų susivienijimai galėtų prisidėti prie netinkamų Lietuvos įstatymų pakeitimo. Valstybėje nebus tvarkos, kol ji neturės gerų įstatymų, kol blogai dirbs teismai ir kitos valdžios įstaigos, o svarbiausia – Seimas. Apie Lietuvos Seimą ir jo narius žmonės atvirai kalba kaip apie „vagių gaują“, nes patirtis rodo, kad daugelis Seimo narių atėję į Seimą greitai pralobsta, todėl į Seimą veržiasi ištisomis šeimomis: negirdėjau, kad kitų valstybių parlamente tautai atstovautų vyrai ir žmonos. Lietuvos Seime darbuojasi kelios tokios šeimos, belieka, kad jie dar ir savo vaikus Seimo nariais paskelbtų.

Spauda vis praneša apie Seimo narių netinkamą elgesį, tačiau tie nuolatiniai skandalai jau tapo įprastu reiškiniu, į kurį niekas nereaguoja. Visai neseniai buvo rašyta, kad prokuratūra vis dėlto susidomėjo Seimo narių sudarytomis sutartimis dėl išperkamosios automobilių nuomos.

Nukelta į 9 psl.

Mūsų kartos tikslas užsienyje nėra atkurti Lietuvą – tai jau buvo padaryta

JURGITA RAŠKEVIČIŪTĖ
Specialiai „Draugui“
iš New York

Amerika – emigrantų šalis, įvairių tautų, tarp jų, žinoma, ir lietuvių, kraštas. Atvykę čia, kiekvienas bandome išgyventi, kaip išmanome: dirbame padavėjais, kasininkais, darbininkais; kam labiau pasiseka, sukuria savo verslą. Taip gyvenant retam iš mūsų terūpi lietuviškumas, o tuo labiau, kaip jį skleisti svetur. Stengiamės tik išgyventi. Pabėgę iš gimtinės, tikimės rojų atrasti čia. Tačiau yra vienas lietuvis Niujorke (New York), kurio tikslas yra ne tik išgyventi svetur, bet ir padėti. Padėti savo tautiečiams bent maža dalele sugrįžti į gimtinę, sužinoti, suprasti ir pajusti, ką per daugelį metų turbūt jau pamiršome. Tas žmogus – vienas iš internetinės TV laidos „AmericaLTV“ sumanytojų ir vykdytojų **Mykolas Gudelis**.

– Kada atvykote gyventi į JAV? Kodėl pasirinkote būtent šią šalį?

– Į JAV atvažiavau 2005 m. rugsėjo 7 d. Neatvažiavau „gyventi“, atvažiavau studijuoti. Rugsėjo 7 d. buvo oficiali pirmoji mokslų diena koledže, į kurį atvykome 2005 metais. Nuo tada ir esame JAV. Gyvenome tikroje JAV skylėje – Vakarų Merilende (Maryland), netoli Vakarų Virdžinijos (Virginia) valstijos sienos, Apalačių kalnų papėdėje. Tai vienas skurdžiausių regionų visoje šalyje. Dvejus metus praleidome, kaip sako amerikiečiai, „in the middle of nowhere“, tik šiuo atveju tai nėra literatūrinis pagražinimas ar laki frazė, bet gyvenimo faktas, kurį teko išgyventi: „rednecks“, po šiukšlių dėžės besiknaisiojančios meškos, miškuose, treileriuose įkurtos amfetamino laboratorijos – tai buvo mūsų realybė. Atvažiavus iš Vilniaus, tai buvo tikras „kultūrinis šokas“! (Juokiasi)

– Kada atvykote į Niujorką?

– Atvažiavau 2006 m. gruodžio mėnesį pradėti pavasario semestro New School of Social Research.

– Kodėl pasirinkote šį miestą?

– Niujorką pasirinkau dėl trijų priežasčių: rinkausi gerą universitetą, norėjau ištrūkti iš „middle of nowhere“, na, ir, žinoma, buvau suviliotas miesto legendos. Tada atrodė, kur daugiau Amerikoje gyventi, jei ne Niujorke? Dabar taip negalvoju.

– Ar yra ilgesys savo gimtinei?

– Visada yra ilgesys gimtinei, kaipgi be jo. Bet tą ilgesį juk ir pajunti tikrai tada, kai nebūni gimtinėje. Ilgesys yra nelengvas, bet geras jausmas.

– Ar planuojate sugrįžti į Lietuvą, ar žadate čia pasilikti?

– Kaip sako, žmogus planuoja, o Dievas iš to juokiasi! Bus matyti. Kol kas dar daug darbų čia nuveikti reikia. Jei jau pradėjau, tai planuoju ir pabaigti, po to – žiūrėsime.

– Kuo šiuo metu užsiimate? Ar patinka tai, ką darote?

– Studijuoju magistrantūroje.

Taip pat vykdu „AmericaLTV“ projektą. Tiesa, dar truputį dirbu vienoje „kontoroje“. „Kontoroje“ dirbti visiškai nepatinka, o studijuoti ir vykdyti „AmericaLTV“ projektą – labai patinka, nors lygiai taip pat tai yra laaaaaaaaabai sunku.

– Aktyviai dalyvaujate lietuviškoje veikloje Niujorke: vedate „AmericaLTV“ žinias, lankote renginius ir pan. Kodėl įsitraukėte į šią veiklą?

– Geriausias darbas, kai darai, kas patinka. Bet retai tai sutampa su geru atlyginimu. Tokiu atveju „AmericaLTV“ yra ne darbas, nes neneša jokio asmeninio pelno, netgi atvirkščiai, turi pats iš savo kišenės pastoviai mokėti, kad šis projektas judėtų į priekį. Na, o kodėl įsitraukiau į šią veiklą? Padariau didelę klaidą. Anksčiau rašydavau, po to pagalvojau, kad filmuoti ir rodyti yra lengviau nei

amerikiečiai: „Dangus – riba“.

– Ar jums svarbu išlaikyti lietuviškumą? Kodėl?

– Visų pirma, nežinau, kas yra tas „lietuviškumas“. Žinau tik tiek, kad gimiau ir augau Lietuvoje, kad kalbu lietuviškai, kad teritorija, kurioje gimiau (nesvarbu, kaip pavadinsim – šalis, valstybė, tauta, nacionalinė teritorija), turi tam tikrą istoriją. Pasiilgstu lietuviškos gamtos, kaimo... Ar tai yra „lietuviškumas“, aš nežinau. Kadangi nežinau, kas yra „lietuviškumas“, tai ir nežinau, kaip ir už kurio galo jį „laikyti“. Patinka lietuviškas maistas, patinka lietuviška šneka, kurios nesiruošiu išsižadėti, turiu draugų Lietuvoje ir tiek. Gyvenu ir stengiuosi laiką leisti prasmingai.

Manau, problema yra ta, kad mes galvojame jau prieš mus sukurtomis sąvokomis, kurias, dar nepradėjus

Audronės Maciūnaitės nuotr. M. Gudelis (k.) kalbina Laimoną Briedį.

rašyti. Bet čia ir buvo didžiausia klaida. Filmuoti ir rodyti yra dešimt kartų sunkiau. Bet kažkas turi tai daryti. Kiek mus, čia gyvenančius, gali „maitinti“ programomis iš Lietuvos? Tai nėra blogai, bet ar jie ten žino, kaip ir kuo mes čia gyvename? O ir patys, ar daug žinome vieni apie kitus? Nelabai, nes tai nelabai įmanoma. Vyksta visko daug, bet šalis didelė, o lietuviai čia išsibarstę, vienu metu visur nebūsi. Tokiu atveju TV padeda: nespėjai kažkur nueiti, nežinojai, kad vyksta, įsijunk internetą ir eik į TV kanalą. Jei mūsų darbas gerai atliktas, pasijausi kaip pats ten pabuęs.

– Kaip susidomėjote televizija?

– Paprasta. Mano tėtis buvo kino operatorius, vėliau dvidešimt metų dirbo operatoriumi Lietuvos televizijoje.

– Ką manote apie NYC lietuviškos televizijos ateitį?

– Visų pirma, tai ne NYC lietuviška televizija, bet „AmericaLTV“, t. y. visos Amerikos lietuviška televizija, todėl tokia ir ateitis, kaip sako

vystytis mūsų minčiai, jau bandome pateisinti, bandome atsakyti į klausimus, kurių net nebuvo užduota. Tėvynė, lietuviškumas, tauta, tautiškumas (o galbūt nacionalizmas?) – visa tai XIX amžiaus sąvokos, kurias šandieną turime įvertinti ir pergaltoti iš naujo. Pažiūrėkite, ką reiškia „išlaikyti“ lietuviškumą? Niekas iš manęs jo šandieną jėga atimti negrasina, tai ir „laikyti“ nėra ką. O ką reiškia „lietuviškumas“? Aš irgi nežinau – kalbu lietuviškai, kertu kiaulieną, skaitau lietuvišką spaudą, su draugais taip pat bendrauju lietuviškai ir tiek. Nieko specialiai nedarau, kas būtų oficialiai įvertinta kaip „lietuviškumas“, tiesiog esu savimi ir tiek. Universitete angliškai, namie lietuviškai kalbame, na, ir ką? Vienas kitam visiškai netrukdomė.

Ir apskritai, Lietuva jau dvidešimt metų kaip laisva, tai kas toliau? Turime dvi galimybes: ir toliau ieškoti liaudies priešų arba žiūrėti į ateitį ir bandyti ją teigiamai įtakoti. Supraskime, mes, mūsų karta užsienyje, nesame diaspora. Esame transnacionalai. Mūsų tikslas nėra būnant užsienyje atkurti Lietuvą – tai jau buvo padaryta. To negalima pakartoti,

tai neįmanoma. Todėl ką galime daryti, tai kurti, bet ne atkurti ją. Kaip kas išmano – studijuoti, kurti, užsimiti naujomis iniciatyvomis, menais, sumanymais. O kaip kitaip? Su vėliavomis ir šakėmis šaukiant „valio“? Tai darė bolševikai 1917 metais.

– Ką galvojate apie išėivijos žiniasklaidą (spaudą, radiją, TV, internetą)? Ar jai lemta išlikti ir, jei taip, koku formatu?

– Išėivijos žiniasklaida išliks tol, kol ji bus reikalinga skaitytojui, žiūrovui ar klausytojui... Jeigu jiems to nereikės – niekas nepadės. Pažiūrėkite, vieni projektai atsiranda ir po metų kitų miršta, kiti ne. Iš kitos pusės, labai daug kas priklauso nuo žmonių, kurie tą žiniasklaidą kuria. Tačiau viena aišku, kad dabartinė lietuviška žiniasklaida JAV yra neprogresyvi. Vis žvalgosi ir žvalgosi atgal užuot žiūrėję į priekį. Pasikeitus demografiniam santykiui, t. y. vis daugiau jaunų lietuvių atvažiuojant į JAV, „sustabarėjusi“ žiniasklaida, be abejo, žlugs. „Sustabarėjusi“ – tai nereikia tikrai technologijos, tai reikiama mąstymas, forma, procesas, išradinumas. Na, o dėl technologijų, ar galite išvaizduoti tokį scenarijų: atsikeliate ryte ir staiga suvokiame, kad šioje pasaulio dalyje nebėra interneto? Kas tada? Košmaras! Be abejo, internetas jau labai greitai pakeis ir TV, ir „popierinius“ laikraščius. Tik pagalvokite, gyvename XXI amžiuje, postmodernizmo, o gal ir postpostmodernizmo laikotarpiu, o kažkur pasaulyje yra kertami medžiai popieriaus gamybai. Sunkiai suvokiama ar ne?

– Kokia Jūsų nuomonė apie dvigubos pilietybės įstatymą? Ar jo reikia, ar ne?

– Ar reikalingas dvigubos pilietybės įstatymas, spręsti Lietuvos valstybei. Ji turi atsakyti į klausimą, ar gali sau leisti prarasti beveik milijoną piliečių. Jeigu gali, vadinasi, jai jų ir nereikia.

– Kaip vertinate buvusio LR užsienio reikalų ministro Vygaušo Ušacko paskelbtą šūkį „Globali Lietuva“?

– Vertinu gerai. Tai buvo pirmas rimtesnis bandymas atverti Lietuvą pasauliui ir įsileisti „pasaulį“ į Lietuvą, o tiksliau, bandymas įsileisti „pasaulį“ į lietuvių sąmonę. Lietuva, kaip šalis, jau seniai yra globali, tai faktas, nesvarbu, ar tai mums patinka, ar nepatinka.

– Kokių turite planų ir ambicijų dėl tolimesnės savo ateities?

– Planų turiu ir nemažų, tačiau pasilaikysiu juos sau, nes, kaip minėjau pokalbio pradžioje, nenoriu Dievo prajuokinti.

– Ar sąsiejate su televizija?

– Be abejo. „America LTV“ yra progresyvus ir labai reikalingas projektas. Tai įrodo ir didėjantis žiūrovų skaičius, ir jų teigiami atsiliepimai. Projekto vykdymui ir vystymui reikia labai daug pastangų, energijos ir laiko. Deja, niekas savaime nepasidaro. Bet negali nuvilti žmonių, kurie jau tapo ištikimais Amerikos lietuvių televizijos žiūrovais. Tikrai sieju savo ateities veiklą su šiuo projektu.

Komentaras

Ar tikrai Vanda „Verkė parimus“?

ALFONSAS NAKAS

Atsiliepiu į Jūratės Petrikaitės straipsnį „Drauge“ „Dar kartą apie dainą ‘Aš verkiau parimus’“ („Draugas“, Kultūrinis priedas, 2010 m. sausio 23 d.). Dėkoju autorei už suteiktą progą, nes jau man „Vakaras artėja ir diena jau baigiasi“.

Kai jau kelintąkart viešėjau laisvame Vilniuje, mano sesuo Birutė Nakaitė-Pabarčienė padovanojo 1994 m. išleistą Dianos Glemžaitės poezijos knygą „Mes mokėsime numirti“. Knygos sudarytojai – Vytautas Ambrazas ir Vidmantas Jankauskas. Pateikdami pasipriešinimo kovų poetės kūrybos vertinimą bei platokas jos ir jos vyro Juozo Bulovo biografijas, minėti du lituanistai daug pasitarnauja, bandant išsiaiškinti, kas iš tikrųjų parašė (puošniau tariant – sukūrė) eilėraščių „Stoviu aš parimus“ („Aš verkiau parimus“ ar dar kaip kitaip pervadintą), kuris dėl pasipriešinimo okupacijai temos ir patrauklios melodijos labai... išpopuliarėjo.

Kai Vanda Panavaitė pasiskelbė esanti eilėraščių autore, ne visi patikėjo jos „ašarom sidabro“. Kol minimos knygelės savo rankose neturėjau, nei aš, šio rašinio autorius, negalėjau apsispręsti „tarpvartė darželio“ dainuoti ar tik niūniuoti?.. Bet vėl ir vėl po Dianos posmus braidžiodamas, labai priartėjau prie išvados, kad eilėraščių parašė ne Vanda Panavaitė, bet Diana Glemžaitė! Kuo dėl šio drąsaus ir kategoriško teiginio remiuosi?

Visų pirma, tarp daugiau nei šimto eilėraščių, daugiau nei tuzinas knygos ketureilių kūrinų yra absoliučiai tokios struktūros kaip „Aš verkiau parimus...“ Skiemuo į skiemeni! Dainuok ir grožėkis! Net jų turinys dažnai verksmingas (poros tokių D. Glemžaitės eilėraščių pirmuosius posmus skaitykite šio komentaro pabaigoje – Red.). Kai D. Glemžaitės 80-tojo gimtadienio proga „Draugas“ išspausdino mano ilgą rašinį, pridėjo ir keletą mano nusiųstų Dianos eilėraščių. Tarp jų du ar trys buvo „Aš verkiau parimus...“ struktūros. Kadangi nei tame ilgame rašinyje, nei prie eilėraščių savo pastebėjimų nepridėjau, niekas panašumo ir nepastebėjo.

Kai 1925 m. gimusi D. Glemžaitė mokėsi Rokiškyje, Tumo-Vaižganto gimnazijoje, ten mokėsi ir tais pačiais metais gimusios Vanda Panavaitė bei mano sesuo Birutė Nakaitė. Dėl moksleivių pertekliaus buvo mokomasi trijose paralelinėse klasėse: vienoje – tik mergaitės, kitoje tik berniukai, trečioji būdavo mišri. Vanda su Birute pamokas lankė toje pačioje klasėje; tik rašydamas, neturiu po ranka duomenų kurioje – vien mergaičių, ar mišrioje. Birutės atsiminimai apie Vandą labai teigiami: buvusi meili, šilta, linksma mergaitė, visuomet ir visoms draugiška. Dianos jų klasėje nebuvo, tad Birutė ją pažino iš tolo. Paklausta, ar Vanda su Diana gimnazijoje draugavo, mano sesuo aiškaus atsakymo neturėjo, tik pa-

brėžė, kad Vandai susidraugauti buvo lengva su bet kuo.

Iš knygos „Mes mokėsime numirti“ leidėjų sužinojome, kad Rokiškio gimnazijoje D. Glemžaitės talentas poezijai buvo tik pradėjęs skleistis, nors ir pastebima, kad ten eilėraščius jau rašė, bet ne spaudai, o tik giminėms bei draugams pasiskaityti. Rinkinio gale keletas eilėraščių turi 1943 bei 1944 metų datas ir pažymas, kad jie parašyti Kupiškyje. Peršasi išvada, kad dabar išgarsintą eilėraščių Diana sueiliavo Rokiškyje ir padovanojo Vandai. Galima net spėti, kad besiskleidžianti poetė savo draugei leido naudotis ir autoryste. Kodėl gi ne? Kaip kitaip savy užsidariusios, kuklios poetės eilėraščių būtų keliaaves per Lietuvos spaustuves, jeigu nebūtų turėjęs agresyvios „autorės“ parašo?!

Bet jau gana mano prielaidų, labai norėčiau, kad jos nepasitvirtintų. Tik lieka vienas svarbus klausimas: kodėl Vanda iš savo gyvenimo išmetė Rokiškį su tiek daug taurių asmenybių išauklėjusia Tumo-Vaižganto gimnazija? Apie V. Panavaitę randame bostoniškos LE XXI tomo 472 puslapyje – be Rokiškio; ir vilniškio žinyno „JAV lietuviai“ II tomo 280 p. Vandos Stankienės-Panavaitės biografija su puikia nuotrauka – vėl be Rokiškio. Plunksnočių miške, partizanų bunkeryje, nužudytos prie Juodupės pakastos poetės D. Glemžaitės-Bulovienės šmėkla nebe visiems kelia šurpą. Net ir ją mylėjusioms draugėms... Beje, poetė-partizanė, jeigu 1949 m. rudenį nebūtų žuvusi bunkeryje, šiais metais švęstų savo 85-ąjį gimtadienį.

O visgi siūlau Julijai Švabaitei, Jūratei Petrikaitėi ir kitiems išigyti Vilniuje išleistą knygelę „Mes mokėsime numirti“. „Mokslo ir enciklopedijų leidykla“ Vilniuje jos išspausdino 1,500 egzempliorių. Galima spėti, kad ne visi per šešetą metų jau išpirkti.

Veidrodis sudužo

*Veidrodis sudužo... Kam nelaimę
neša? –
Sutrūpėjo stiklas gabalais mažais,
Į širdies gilybę vienas kartus lašas
Krito ir įkrito taip giliai giliai...
Kupiškis,
1943 X 24*

Tėvynei

*Kurgi rastum žemėj dar brangesnį
turtą,
Kaip Tave gražioji, mylima šalie?
O sesuo rūtelių, o sesuo nasturtų,
Mes, pažinę vargą, jau ne tie,
ne tie...*

(Venentui N.)

*Buvo senas duras. Senos taip
alėjos.
Paslaptingi medžiai, apleisti takai.
Tu sakei, jog mano žodžiai tarsi
vėjas,
Tarsi cigaretės blyškūs pelenai.
IX.18*

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

PAŽINTIS SU „PAVARGUSIU HEROJUMI“ IR JO AUTORUMI

Leonidas Ragas savo komentaro „Tebeaidintis aidas apie santariečius-šviesininkus“ („Draugas“, 2010 m. vasario 27 d.) pradžioje užsimena apie Juozo Gailos straipsnį „Herėjai, išdavikai, prisitaikėliai“, paminėdamas ir Liūto Mockūno jau seniai išleistą knygą „Pavargęs herojus“.

Nors su šios knygos turiniu susipažinau prieš daugelį metų, iki šiol negaliu pamiršti savo nuostabos ir širdgėlos. Knygoje mėginta sumenkinti ar net pasišaipyti iš tikrųjų herojų kovos už Lietuvos laisvę ir iškelti išdaviką „herojų“ Joną Deksnį, palaikiusį ryšį su kitu garsiu išdaviku Juozu Albinu Markuliu. Sunku buvo suprasti, kokių tikslų siekė L. Mockūnas, rašydamas tą knygą. Buvau labai dėkinga Kęstučiui Girniui už šios knygos kritiką, pasirodžiusią „Darbininke“ (gaila, neatsimenu tikslios to numerio datos), kur jis labai taikliai išsakė savo mintis. Gaila, kad po tiek metų nebeturiu savo rankose nei knygos, nei Kęstučio straipsnio, kad galėčiau smulkiau apie tai parašyti. Liko tik knygos skaudus prisiminimas, ypač dėl Juozo Lukšo, mano už Lietuvos laisvę žuvusio vyro.

Kai 2005 m. Goteborg, Švedijoje, vykusioje knygų mugėje buvo pristatyta Jono Ohman'o į švedų kalbą išversta Juozo Daumanto (Lukšos) knyga „Partizanai“, netikėtai susidūriau su L. Mockūnu ir jam trumpai išsiskiau savo nuomonę apie jo knygą. Jis man atsakė, kad yra pakeitęs savo nuomonę ta tema. Gaila, kad daugiau nebeturėjau progos su juo „susidurti“ ir nebeturėsiu, nes jis jau paliko šį pasaulį.

Gal ta L. Rago minėta krepšininčių kelionė į Sovietų okupuotą Lietuvą ir L. Mockūno knyga „Pavargęs herojus“, menkinanti tikrųjų laisvės kovotojų milžinišką auką ir kelianti išdaviko „heroizmą“, ir yra priežastis, kodėl santariečiai-šviesininkai buvo pravardžiuojami kosmopolitais, komunistų draugais ir nelaikomi patriotais? Sunku su tuo sutikti, nes aš asmeniškai (ir mano dvynė sesuo Vida) turėjome mums brangių draugų tarp šviesininkų, kurie buvo tikri patriotai ir nieko bendro su komunistiniais įsitikinimais neturėjo.

**Nijolė Bražėnaitė-
Lukšienė-Paronetto**
Sparkill, NY

APIE V. IGNAŲ „IŠ ARČIAU“

Įdomus Stasio Goštauto straipsnis Vytauto Igno mirties metinių proga „Užrašai iš Bostono: Vytautą Igną (1924–2009) prisimenant“ („Draugas“, 2010 m. vasario 13 d.) pabudino daug iš atminties negrižtamai blėstančių atsiminimų. Šio autoriaus straipsnį apie šį iškilų menininką teko skaityti angliškai ir „Lituanus“ žurnale, 1963 metų pirmame numeryje. Abu straipsniai įžvalgiai pristato, nagrinėja ir vertina V. Igno kūrybą.

Vytautą Igną, jam besikuriant Amerikoje, teko iš arčiau pažinti, kartu pabuvoti, pasisvečiuoti. Siejo su juo ir giminytė. Jo pirmoji žmona buvo mano pusseserė Genė Krivickas, dailininkas-grafikas, gyveno ir kūrė Vokietijoje). Su ja Vytautas susilaukė dukters Eglės. Kitas, kiek tolimesnis ryšys su juo buvo per Vytautą Kazimierą Jonyną, mano mamos (Jonynaitės) pusbrolių, Freiburgo Taikomosios dailės instituto įkūrėją, direktorių ir dėstytoją, kur mokėsi ir Ignas.

Kaip ir daugelis pokario atvykėlių į Ameriką, pačioje pradžioje, kad pragyventų, Ignas turėjo imtis ir „nemenišku“ darbų. Vienas jų buvo namų dažymas. Tačiau šio darbo jis tu-

rėjo atsisakyti, nes jam, kaip menininkui, vis norėjosi į savo „kūrinį“ – dažomą namo sieną – pažvelgti „iš toliau“. Tačiau užsimiršus, kad stovi ant kopėčių, pora žingsnių jį greit gražindavo į labai „nemenišką“ ir dažnai pavojingą tikrovę. Todėl teko ieškoti kito darbo, mažiau žalingo menininko lakiai vaizduotei ir kūnui.

V. Igno kūryba – laiko ir kantrybės reikalaujantis galvosūkis. Jo veidų liūdno akys šypsosi per kančią, o jo juokdariai juokiasi pro ašaras. Bet koks atpildas, kai ši mįslė yra atspėjama ir „neregys“ staiga praregi! Jo meninė „poezija“ pilna (gerąja prasme) vaizdinių, kurie prašosi rūpestingo, gilios žvilgsnio. Joje krikščionybė ir pagonybė yra lygiateisės dvynės seserys. Jo „primityvizmas“ – griežtų akademinų taisyklių dar visai nesupančiotos vaizduotės padarinys. Primityvizmo sąvoką ne tik galima, bet ir būtina naudoti „laisvai ir drąsiai“, kitaip ji netenka jai būdingo „nauvas“ patrauklumo. Menininko „nauvu originalumu“ ir kad jis „kitaip nemokėjo“ tenka tik džiaugtis. Tai ir buvo jo talento esmė ir gelmė.

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefoną numerį. Anoniminių laišku ir laišku be adreso nespausdiname.

**„DRAUGAS“: išeivijos ir Lietuvos jungtis;
„DRAUGAS“ lietuvių švyturys ir sargas!
Prenumeruokime ir skaitykime „Draugą“!
www.draugas.org**

Vilnius, kovo 19 d. (URM info) – Kovo 18 d. Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis dalyvavo Užsienio reikalų ministerijos globojamos parodos „Draugui-100“, skirtos seniausio pasaulio lietuvių periodinio leidinio – dienraščio „Draugas“ šimtosioms metinėms, atidaryme Seime. **URM** nuotr.

„British Airways“ streikas gali įgauti pasaulinį mastą

Londonas, kovo 18 d. (ELTA) – Trijų dienų aviacijos bendrovės „British Airways“ darbuotojų streikas gali įgauti pasaulinį mastą – profsąjungos „Unite“ rengiamą protesto akciją, numatytą kovo 20–22 dienomis, palaiko Australijos, Ispanijos, Italijos, Vokietijos ir Jungtinių Valstijų profsąjungos. Pasak laikraščio „Daily Mirror“, britus palaiko stambiausia JAV profsąjunga „Teamsters“, vienijanti 1,4 mln. transporto darbuotojų, įskaitant sunkvežimių vairuotojus ir aviacijos techninius darbuotojus.

Vokietijos profsąjunga „Verdi“, vienijanti 2,2 mln. darbuotojų, pareiškė pasirengusi suteikti pagalbą streikuotojams – britų stiuardams ir stiuardėsėms. Savo palaikymą britams pareiškė ir Australijos profsąjungos.

Augant masiško skrydžių sutrikimo grėsmėi, „British Airways“ vadovybė netikėtai pareiškė didinanti skrydžių skaičių pirmosiomis trimis streiko dienomis. Britų aviacijos bendrovės vadovų teigimu, „ženkliai išaugo ir toliau auga skaičius tų darbuotojų, kurie yra pasirengę dirbti

įprastu režimu, nepaisant paskelbtos protesto akcijos“. Anksčiau bendrovė skelbė esanti pajėgi aptarnauti apie 60 proc. keleivių, tai yra apie 45,000 žmonių.

Dabar, pasak „British Airways“ vykdomojo direktoriaus Willie Walsh, atsirado galimybė papildomai aptarnauti dar per 4,000 žmonių per dieną.

„British Airways“ darbuotojų profsąjungos rengiasi ir antram streiko etapui – keturių dienų protesto akcijai, numatytai kovo 27 dieną.

Stambiausias stiuardų streikas vyksta artėjant parlamento rinkimams, kurie Didžiojoje Britanijoje turėtų įvykti iki birželio pradžios.

Britų profsąjungos „Unite“ nariai vasario mėnesį didele balsų dauguma palaikė aviacijos bendrovės „British Airways“ darbuotojų sprendimą surengti streiką.

Profsąjungos nariai siekia iš „British Airways“ vadovų gauti įdarbinimo garantijas, taip pat reikalauja padidinti darbo užmokestį ir pagerinti darbo sąlygas. Jei darbuotojų reikalavimai bus patenkinti, streikas bus nedelsiant atšauktas.

Š. Marčiulionis savo krepšinio akademijos modelį siūlo pasauliui

Vilnius, kovo 19 d. (ELTA) – Legendinis Lietuvos krepšininkas Šarūnas Marčiulionis tiki, kad jo sukurtas krepšinio akademijos modelis bus pritaikytas kitose šalyse. Buvęs sportininkas, padedant Šiaurės Amerikos Nacionalinei krepšinio asociacijai (NBA), įvairiose pasaulio šalyse ketina kurti krepšinio akademijų tinklą.

Š. Marčiulionis nori, kad jo akademijoje kuo daugiau dėmesio būtų skiriama krepšinininkų mąstymui aikštelėje ugdyti. **ELTOS** nuotr.

Vilniuje Š. Marčiulionio įkurta krepšinio akademija gyvuoja jau 18-ąjį krepšinio sezoną. Akademijoje treniruojasi 800 jaunųjų sportininkų nuo 6 iki 18 metų.

Anot buvusio NBA žaidėjo, jaunųjų krepšinininkų ugdymo centrai, ku-

riuose treniruotūsi 600–650 vaikų ir dirbtų 10 trenerių, galėtų būti steigiami Rusijoje, Afrikoje, Azijoje. Numatoma, kad 5,000 kvadratinio metrų ploto krepšinio akademijos su keturiomis aikštelėmis ir bendrabučiu sąmata sieks 5 mln. eurų.

Š. Marčiulionis negali pasakyti, kada užsienyje atsiras pirmoji jo pasiūlyto modelio krepšinio akademija. Buvęs Lietuvos rinktinės žaidėjas norėtų, kad tai įvyktų jau kitų metų rudenį.

Anot Š. Marčiulionio, pasaulį apėmusi ekonominė krizė nėra kliūtis projektui įgyvendinti. „Dabar pats geriausias laikas, nes visi nusileidžia ant žemės – klubai nebeperka krepšinininkų už milijonus, o stengiasi juos užsiauginti patys. Tačiau galimybių tam turi ne visi“, – teigė Š. Marčiulionis.

Daug pasiekęs krepšininkas pastaruoju metu gana dažnai lankosi vaikų treniruotėse ir negaili jiems patarimų. Š. Marčiulionis nori, kad jo akademijoje kuo daugiau dėmesio būtų skiriama krepšinininkų mąstymui aikštelėje ugdyti. Beje, Š. Marčiulionio krepšinio akademijoje treniruotes lanko ir akademijos įkūrėjo aštuonmetis sūnus Augustas.

45 metų Š. Marčiulionis tikisi, kad pavyks sukurti ne tik tarptautinį krepšinio akademijų, bet ir sporto barų tinklą. Pirmąjį sporto barą „Stars and Legends“ Š. Marčiulionis atidarys jau gegužės mėnesį Vilniuje esančiame savo vardo viešbutyje.

Šią vasarą Š. Marčiulionis savo vardo akademijoje planuoja surengti tarptautinę krepšinio stovyklą, skirtą 14–17 metų krepšinininkams.

JAV civilių atstovų skaičius Gore gali būti padidintas

Vilnius, kovo 19 d. (BNS) – Afganistano sostinėje Kabule Lietuvos ir JAV atstovai pasirašė memorandumą dėl JAV civilių atstovų, veikiančių Goro provincijos atkūrimo grupėje (PAG), aprūpinimo.

Pasirašytas tarpusavio supratimo memorandumas numato, kad JAV civilių atstovų skaičius Goro PAG gali būti padidintas.

Memorandumą pasirašė Lietuvos vadovaujamos Goro provincijos atkūrimo grupės dešimtosios Lietuvos karių pamainos vadas pulkininkas Gediminas Macijauskas ir JAV misijos Afganistane vadovo padėjėjas ambasadorius Joseph Mussomel.

Tarpusavio supratimo memorandumas nustato ir konkretizuoja Goro

PAG stovykloje dirbančių ir gyvenančių JAV civilių atstovų aprūpinimą darbo priemonėmis, medicinos ir kitomis paslaugomis, jų pavaldumą, apsaugą, numato teikiamų paslaugų apmokėjimą.

JAV civiliai atstovai Goro PAG veikloje dalyvauja nuo misijos pradžios 2005 m. PAG nuolat dirba 3 atstovai iš Jungtinių Valstijų. Prie anksčiau tarnavusių JAV tarptautinio vystymo agentūros (USAID) ir JAV valstybės departamento atstovų neseniai prisidėjo JAV žemės ūkio departamento atstovas.

JAV vyriausybės atstovai yra atsakingi už JAV finansuojamų paramos programų ir projektų Goro provincijoje vykdymą.

Estija norėtų kurti bendrą energijos rinką

Talinas, kovo 19 d. (BNS) – Estija suinteresuota veikiančios elektros rinkos sukūrimu Baltijos šalyse ir jos jungtimi su Šiaurės šalių energijos rinka, susitikime su Lietuvos užsienio reikalų ministru Audroniu Ažubaliu pareiškė Estijos URM vadovas Urmas Paet.

„Baltijos šalių rinkos reguliavimą būtina suderinti su Šiaurės šalių taisyklėmis, siekiant užtikrinti rinkos veikimą ir vienodą požiūrį į visus rinkos dalyvius iš Europos Sąjungos, taip pat užkirsti kelią piktnaudžiavimo monopoline padėtimi galimybėms“, – pareiškė jis.

Anot U. Paet, siekiant išvengti rinkos iškraipymų, būtina susitarti dėl elektros energijos importo iš trečiųjų šalių reguliavimo principų.

Kalbėdamas apie ekonominę padėtį apskritai ir apie Estijos planus prisijungti prie euro zonos, ministras pabrėžė, jog svarbu įgyvendinti atsakingą ekonominę politiką siekiant stiprinti euro zonos vienybę.

Estijos ir Lietuvos užsienio politikos uždaviniai yra panašūs, tad šalys glaudžiai bendradarbiauja ir bendrauja visais lygmenimis, pareiškė Estijos URM vadovas. Jis pridūrė, kad ekonominiai dvišaliai ryšiai tampa vis glaudesni.

„Lietuva Estijos verslininkams yra vienas iš svarbiausių investavimo objektų“, – pareiškė ministras.

Tarp didžiausių Estijos eksporto partnerių Lietuvai pernai atiteko šešta vieta, o lietuviškų prekių importas sudarė 10,9 proc. viso Estijos importo.

Siūloma mokykloms padovanoti po Kovo 11-osios aktą

Vilnius, kovo 19 d. (ELTA) – Parlamentaras Petras Auštrevičius kreipėsi į Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininką Valentą Stundį bei švietimo ir mokslo ministrą Gintarą Steponavičių, siūlydamas visoms šalies švietimo įstaigoms įteikti po Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 m. kovo 11 d. priimto akto „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ kopiją.

Pasak P. Auštrevičiaus, viešai rodomas aktas prisidėtų prie jaunosios kartos pilietiškumo ugdymo.

„Šiuolaikinės Lietuvos atsikūrimo simboliai turėtų būti matomi ša-

lies švietimo įstaigose: ne tik vėliava, iškeliamas svarbiausių švenčių proga, bet ir Nepriklausomybės atkūrimo aktas, užimantis itin svarbią vietą mūsų istorijoje. Jaunoji karta, augdama tarp pilietinių simbolių, jaustų artimesnį ryšį su tautos istorija, kuri buvo kuriama dar ne taip ir seniai. Kovo 11-osios akto kopijų įteikimas mokykloms šiemet kartu prisidėtų ir prie Nepriklausomybės 20-mečio paminėjimo“, – sakė Seimo narys.

Pasak parlamentaro, mokykloms įteiktos Kovo 11-osios akto kopijos galėtų būti viešai rodomos švietimo įstaigų bendrosiose patalpose.

„Honda“ atšaukia šimtus tūkstančių savo automobilių

Tokijas, kovo 17 d. (ELTA) – Antroji pagal dydį Japonijoje automobilių gamybos bendrovė „Honda Motor Co.“ paskelbė atšaukianti 410,000 automobilių Jungtinėse Valstijose dėl nusi-skundimų, susijusių su stabdymo sistema, pranešė BBC. Atšaukiami 2007–2008 m. gamybos 344,000 „Odyssey“ modelio ir 68,000 „Element“ automobilių.

Sprendimą atšaukti automobilius „Honda“ paskelbė sulaukusi daug nusi-skundimų dėl stabdymo sistemos.

Tvirtinama, kad šių automobilių stabdžių pedalai yra per daug „minkšti“: norint sustabdyti mašiną, vairuotojui pedala tenka labai smarkiai spausti.

Firmos inžinieriai mano, kad problema yra susijusi su laipsnišku oro susikaupimu kai kuriose stabdymo sistemos grandyse. Ir nors šis trūkumas pastebimas ne visuose atšaukiamuose automobiliuose, bendrovės vadovai nutarė atšaukti visas minėtų modelių mašinas, „siekdami užtikrinti vartotojus, kad jų automobiliai veiks deramai“.

Ignalinos atominės jėgainės paveldas – painūs ir brangūs sprendimai

Dr. Stasys Bačkaitis

Kai 2004 m. Lietuva pasirašė stojimo į Europos Sąjungos sutartį, kartu ji pasirašė ir protokolą Nr. 4, kuriuo įsipareigojo sustabdyti Ignalinos atominės elektrinės (IAE) veiklą 2009 m. gruodžio 31 d. Buvo pasižadėta atsisakyti senosios elektrinės, tačiau išsaugota teisė statyti naują ir išlikti branduolinės energetikos valstybe.

Uždarius IAE, Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė pareiškė, kad nuo tos dienos prasideda tikra Lietuvos energetinė nepriklausomybė. Bet ar tikrai? IAE uždaryta, tačiau energetinė nepriklausomybė ne tik nesumažėjo, bet iš tikrųjų dar labiau padidėjo, ir energetinės problemos tapo net sunkiau išsprendžiamos.

Nors jau daugiau kaip 10 metų kalbama apie svarbias elektros jungtis su Lenkija ir Švedija, kol kas nieko šia linkme nėra padaryta. Beveik visa elektros gamyba tapo priklausoma nuo Rusijos energetinių žaliavų importo. Naujos atominės elektrinės Visagine statybai Rusija netiesiogiai pradeda sudaryti kliūtis, viešai paskelbus, kad Karaliaučiaus krašte iki 2018 m. bus įrengti du didžiuliai atominiai reaktoriai, kurių pagamintos energijos su nemažu pertekliumi užteks ne tik visai Karaliaučiaus sričiai, bet ir Baltijos valstybėms. Baltarusija irgi planuoja tuo pačiu metu pastatyti netoli Vilniaus panašaus galingumo atominę elektrinę. Kyla klausimas, kas pirs naujos Lietuvos atominės pagaminamą energiją, jeigu Rusija turės didžiulį elektros perteklių šiame regione ir galės ją pigiau parduoti Baltijos energijos biržoje nei Lietuvoje pagamintą kažkokio užsienio investuotojo? Todėl prieš keletą metų Lietuvos politikų ir žiniasklaidos išgarsinta atominės energijos partnerystė su Latvija, Estija ir Lenkija pradeda iširti, tuo pačiu naujos atominės elektros reikalingumas mažėja.

Nors kol kas Lietuvos energetinė ateitis politikų akyse yra susieta su branduoline energetika, ji negali užtikrinti nei visiškos šalies nepriklausomybės, nei energetinio saugumo. Atominė energetika visuomenei pateikiama kaip patogi ir racionali alternatyva sprendžiant Lietuvos energijos problemą. Tačiau po šiuo gražiai nuspalvintu paviršiumi glūdi dvi didžiulės ir sunkiai išsprendžiamos problemos. Viena yra susijusi su milžiniškų finansų suradimu naujos atominės statybai ir po to – skolų sumokėjimu, kita – su išlaidomis, susijusiomis su branduolinio kuro ir kitų radioaktyvių atliekų apsauga daugiamečiu šimtų metų.

Lietuva, kaip valstybė, neturi ir neturės netolimoje ateityje užtektinai savų lėšų pastatyti naują atominę jėgainę. Todėl ji kviečia investuotojus finansuoti 51 proc. atominės jėgainės statybos išlaidų ir primti tokios jėgainės vadybą. Daroma prielaida, kad toks investuotojas atsiras. Tačiau jeigu jis atsiras, jis taip pat norės gauti stambias palūkanas už 10 mlrd. litų investiciją. Visa tai, aišku, turės sumokėti Lietuvos vartotojas per 10 statybos metų, dar net nepagaminius

nė vieno elektros vato. Tariant, jog Lietuva sunaudos nuo 9 iki 10 teravatų elektros energijos, vien palūkanų išlaidoms padengti kiekvienas vartotojas turės mokėti apie 10 centų antkainį už kiekvieną sunaudojamą elektros energijos kilovatvalandę. Pats kapitalo grąžinimas, imant 20 metų laikotarpį, pridėtų dar apie 5 centus. Panašios išlaidos susidarys už Lietuvos partnerių investicijas, nors ne visai aišku, ar šios išlaidos pasirodys bendra mokesčių forma, ar bus surinkamas kaip mokestis už sunaudotą energiją. Bet kokių atvejų pridėtiniai mokesčiai prie dabartinės elektros energijos kainos pakils mažiau-

siai 15–20 centų už vieną kilovatvalandę, tikėtina, kad dar bus pridėtas ir administracinis antkainis, kaip kad dabar daroma.

Pastačius naują atominę jėgainę, prie šių palūkanų ir paskolos išmokėjimo reikės pridėti pačios gamybos išlaidas, užsienio operatoriaus uždarbį, elektros persiuntimo išlaidas, statinio ir įrangos amortizaciją, kuro išlaidas, remontą, valstybinius mokesčius, draudimą ir pan. Todėl Lietuvos vartotojo išlaidos už kiekvieną sunaudotą kilovatvalandę tikriausiai gerokai viršys 50 centų.

Tačiau tai tik galimos apčiuopiamos investicijų kainos už naujos branduolinės jėgainės įsigijimą ir valdymą. Daug sudėtingesnis yra branduolinio kuro ir kitų atliekų saugojimo papildomų išlaidų įvertinimas, kurias taip pat vienokiu ar kitokiu būdu turės apmokėti elektros vartotojai pridėtiniais įkainiais arba valstybinių mokesčių forma. Apsaugos problemos ir su jomis susijusios išlaidos prisidės prie jau turimų problemų dėl dabartinių IAE atliekų, pasibaigus pirmajam branduolinio kuro kasečių veiklai naujame reaktoriuje. Nelaimei, jos truks kelis šimtmečius su papildomais milžiniškais rūpesčiais pašalinant arba palaidojant atgyvenusius reaktorius.

Atgyvenusius reaktorius išmontuojant, nugriaunant ir radiacijos palieštus griuvėsius palaidojant pasaulis turi labai mažai patirties. Nedaug informacijos randama žiniasklaidoje ir, suprantama, beveik nieko negirdima iš pačių energetikų. Iki šiol nesukurtas visuotinai priimtas branduolinės energijos saugumo apibrėžimas ir šiuo klausimu yra daug kontroversijos. Todėl ilgalaikę pastatų dispozicija, susidorojimas su reaktorių at-

liekomis ir išlaidos, susijusios su jų saugojimu, yra neaptartos. Atliekos, be abejonės, pareikalas ilgalaikės apsaugos ir didelių kasmetinių išlaidų siekiant užtikrinti, kad jos nesukeltų pavojaus gyventojams ir aplinkai. Vienaip ar kitaip, šių dienų sprendimas naudotis atominė energija amžiams įkinkys būsimas kartas į didžiules išlaidas. Klausimas yra tik, kiek tai kainuos.

Skelbiami statistiniai tyrimai rodo, kad dauguma Lietuvos gyventojų pageidauja atominės energijos. Ji pristatoma kaip nebrangios elektros šaltinis, nekeltantis taršos problemų. Sovietų Sąjungos pastatyta IAE buvo

gamyba, saugumas, branduolinio kuro bei remontinių ir pataisymo dalių pirkimas, susidorojimas su branduolinėmis atliekomis ir t. t.) perėjo į jos rankas. Branduolinės kuro kasetės ir remontinė įranga IAE reikalams turėjo būti perkama tik iš Rusijos, nes tokių niekas kitas negamino. Tačiau Rusija, kiek žinoma, nesidomėjo branduolinių atliekų priėmimu iš atkurtos Lietuvos. Neaišku, ar Lietuvos energetikai derėjosi dėl tokių atliekų grąžinimo Rusijai, nes, pagal IAE direktorių Viktorą Ševaldiną, jų grąžinimas būtų nemažai atsiėjęs. Be to, nežinoma, ar ES būtų sutikusi tai net ir iš dalies finansuoti. Taigi, susidarė labai patogi ir palanki padėtis Rusijai: jai nereikės rūpintis Lietuvos kasečių palaidojimu, tai pelningai atliks Rusijos bendrovė Lietuvos teritorijoje už ES ir Lietuvos pinigus.

Pasak Lietuvos žiniasklaidos, šiuo metu IAE teritorijoje yra 22,000 panaudotų radioaktyvių branduolinio kuro kasečių. Iš jų 18,000 mirkšta aušinamame baseine 5 metrų vandens gylyje, o likusios jau 5 metai laikomos pirmame ir antrame reaktoriuose nuo 2009 m. pabaigos. Kiekviena kasetė yra 3.64 metro ilgio ir 13.6 mm diametro vamzdžiai, pripildyti prisodrinto urano. Panaudotos kasetės sudaro didžiausią saugumo problemą tiek žmonėms, tiek pačiai aplinkai, nes jose esantis uranas yra didelio radioaktyvumo, kadangi kasečių naudingumas reaktoriuje baigiasi išnaudojus vos 5 procentus ten sukauptos radiacinės energijos.

Pagal dabartinį planą, po 5 metų šiuo metu reaktoriuose esančios kasetės turėtų būti perkeltos į aušinamą baseiną, o baseine esančios ir jau šiek tiek radioaktyviai atšalusios turėtų būti patalpintos apsaugotoje teritorijoje specialiuose 70 tonų sveriančiuose gelžbetoniniuose sarkofaguose 30–50 metų. Šios kasetės turės būti nuolatos stebimos dėl šilumos pakilimo, radiacijos lygio ir sarkofago bei kasečių prakiurimo. Po to jos kas 30–50 metų turės būti perkeltos į naujus sarkofagus, priklausomai nuo sarkofago suirimo.

Nukelta į 10 psl.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	Air Freight
Auto Export 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Trucking
Small Packages 	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje	

**8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363**

Chirurgai

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Bendra praktika

Andrius Kudirka, MD, MPH
Bendros Praktikos Gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708 349-0747
www.seimosgydytojas.com

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. (773) 884-7960

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

Ausų, nosies, gerklės ligos

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIIJO LAIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ DARBO DIENĄ
Tel. 773-476-2242 nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

**„MEDICARE” NAUJIENOS: INFORMACIJA
„FOX INSURANCE” KLIENTAMS,
„OPEN ENROLLMENT” PABAIGA**

Dėl audito metu rastų pažeidimų New York valstijoje registruota draudimo kompanija „Fox Insurance” neseniai buvo priversta pasitraukti iš „Medicare” Part D (receptinių vaistų atlyginimo) programos. Todėl dabar jos klientai, išsibarstę po 21-ą valstiją (įskaitant Illinois, California, Florida, New York, Pennsylvania ir kt.), iki šių metų gegužės pradžios turės pasirinkti naują „Medicare” Part D receptinių vaistų atlyginimo planą. Apie šį atvejį buvo pranešta mėnesio pradžioje, užtikrinant, kad prasi-kaltusios kompanijos klientai ir toliau galės gauti receptinių vaistų atlyginimo lengvatą per LI-NET programą, siūlomą „Humana” draudimo kompanijos bei administruojamą „Medicare”. Tačiau iki gegužės 1-osios visi buvusieji „Fox Insurance” klientai turės pasirinkti naują draudimo kompaniją arba bus automatiškai įrašyti į „Medicare” jiems parinktą planą.

//www.medicare.gov/Con-tacts/static-pages/ships.aspx.

Tarp kitų „Medicare” naujienų verta atkreipti dėmesį, jog iki šių metų kovo pabaigos visi „Medicare” klientai dar turi paskutinę galimybę pasikeisti savo „Medicare” draudimo planą (tebesitęsiant vadinamajam „open enrollment” laikotarpiui). Tuo nepasinaudojus, pokyčius teks atidėti iki ateinančių metų. Deja, pasikeisti galima tik „Medicare” sveikatos draudimą, tačiau ne receptinių vaistų kompensavimo planą. Jei asmuo yra įsirašęs į privatų „Medicare” planą, kuris tuo pat metu teikia ir receptinių vaistų atlyginimo paslaugas, jis/ji galės pasikeisti turimą planą tiek į kitą panašų planą, teikiantį tokias pačias paslaugas, tiek įsigyti įprastą „Medicare” sveikatos draudimą bei papildomą receptinių vaistų atlyginimo planą. Pravartu atsiminti, jog, keičiant draudimo planą, gali pasikeisti ne tik jo kaina, bet ir paslaugos bei lengvatos, kurias galėsite gauti. Taip pat gali būti, jog turėsite rinktis kitą gydytoją. Todėl, prieš pasirenkant naują planą, derėtų gerai įvertinti visus jo privalumus bei trūkumus.

Priežastys, dėl kurių „Fox Insurance” buvo priversta sustabdyti savo veiklą, daugiausia yra susijusios su nesugebėjimu teikti receptinių vaistų atlyginimo paslaugų kai kurioms klientų grupėms, sukeltam pavojų jų sveikatai. Audito rezultatai atskleidė kompanijos pastangas užkirsti kelią klientams įsigyti brangiai kainuojančius vaistus, skirtus sudėtingoms ligoms (ŽIV, vėžio ir pan.) gydyti, ir reikalavimus atlikinėti nereikalingas medicininės procedūras bei nepagrįstus tyrimus prieš gaunant kompanijos „leidimą” įsigyti reikiamus vaistus. Kompanija taip pat nesilaikė „Medicare” reikalavimų klientų apeliacijoms, laiku jiems nepranešdavo apie sprendimus ir nepaisė kitų sutartyje numatytų išpareigojimų.

„Medicare” administracija jau pradėjo siuntinėti laiškus visiems buvusiems „Fox Insurance” klientams, kuriuose detalai aiškinama, kaip jie galės gauti jiems priklausančias lengvatas, bei kada ir kur turės kreiptis dėl naujos kompanijos pasirinkimo. Daugiau informacijos taip pat galima gauti paskambinus nemokama linija 1-800-MEDICARE arba kreipiantis į savo valstijos medicininio draudimo pagalbos programą (State Health Insurance Assistance Program), kurios atstovų duomenis galima rasti internete, apsilankius „Medicare” oficialioje svetainėje adresu: <http://www.medicare.gov>

Vis dėlto nusprendus pasikeisti planą, reikės tiesiog įsirašyti į naują – senasis tuo pačiu metu nustos galioti automatiškai. „Medicare” klientai, gaunantys sveikatos draudimo lengvatas iš buvusio darbdavio, taip pat turėtų turėti omenyje, jog, įsirašę į privatų „Medicare” planą, tam tikrais atvejais jie gali tas lengvatas prarasti. Todėl derėtų iš anksto pasidomėti visomis esamomis taisyklėmis bei reikalavimais. Pagaliau, „Medicare” klientai turėtų žinoti, jog privatus „Medicare” draudimo planai yra nesuderinami su „Medigap” programa (papildomu draudimu, skirtu apmokėti išlaidas, kurių nepadengia „Medicare”). „Medigap” gali būti naudojama tik su įprastu „Medicare” sveikatos draudimu, todėl asmenys, norintys pasikeisti įprastą planą į privatų, turi žinoti, jog jie, priklausomai nuo valstijos įstatymų bei kitų taisyklių, rizikuoja prarasti „Medigap” lengvatą ir/arba turės mokėti didesnes draudimo įmokas priklausomai nuo sveikatos būklės.

Pagal Medicare Rights Center informaciją parengė
Vaida Maleckaitė

JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė Čikagoje yra BIA (Bureau of Immigration Appeals) akredituota įstaiga, kurioje galite gauti Jums reikalingas imigracinių prašymų formas. Taip pat atliekame dokumentų vertimus bei tvirtiname notariškai. **Raštinės darbo laikas:** nuo antradienio iki ketvirtadienio, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Tel.: (773)-476-2655.

Prenumeruokite, pirkite ir skaitykite „DRAUGĄ”!
www.draugas.org

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400

Konfidencialumas
garantuojamas

Skambinkite nemokamai
kiekvieną ketvirtadienį,
nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)

Sudoku Nr. 24

3		6	7	5		9		
5					4		3	
7	8				9	1		
	3	7		6				1
	4		9		7		6	
9				4		2	5	
		2	3				4	9
	7		2					8
		1		8	5	3		2

$$\square + \square + \square = \square$$

		7			8	6		
1					9			3
	2			1			7	
8	4			2				
			6		3			
				7			2	5
	9			6			5	
6			3					2
		8	1			9		

$$\square + \square + \square = \square$$

Margumynai

Siūlo bausti už druską New York restoranuose

New York politikas siūlo bausti restoranus 1,000 dolerių bauda kiekvieną kartą pagavus jų darbuotojus į maistą dedant druską. Anot politiko Felix Ortiz, druską draudžiantis įstatymo projektas A10129 vis dėlto leistų maisto gamintojams patiems spręsti, ar sūdyti maistą.

New York mero Michael Bloomberg administracija, rašo britų dienraštis „The Daily Telegraph“, jau uždraudė ne tik rūkyti daugelyje viešų miesto vietų, bet ir iš anksto paruoštą maistą, kuriame yra transriebalų. Be to, daugeliui miesto restoranų yra nurodyta meniu žymėti kiekvieno patiekalo kaloringumą. Miestas taip pat palaiko planus papil-

domai apmokestinti saldžius gaiviųjų gėrimus.

Skaičiuojama, kad 1,5 mln. niujorkiečių vargina aukštas spaudimas, tad meras M. Bloomberg ragina miestiečius vartoti mažiau natrio. Vis dėlto pats meras nepalaiko pasiūlymo bausti restoranus už druską mieste – jis siūlo restoranams savo noru per ateinančius penkerius metus druskos kiekį maiste sumažinti 25 proc.

Pasak F. Ortiz, sumažinus natrio kiekį maiste būtų galima kasmet išgelbėti 100 tūkst. niujorkiečių gyvybes. Restoranų asociacija šiuos politiko planus jau spėjo pavadinti „absurdu“.

Lrt.lt

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJAKalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527

Tel. 630-323-2245

Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 708-598-4055

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už priėmimą kainą

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL

Tel. 708-422-8260

Dr. RAMUNĖ MACIJAUSKAS

Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road

Hickory Hills

Tel. 708-598-2131

Valandos pagal susitarimą

Dr. Raimundas Jeleniauskas

DANTŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos

įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.

Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC

1645 S. River Rd., Ste. 21

Des Plaines, IL 60018

tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St., Chicago

Tel. 773-735-7730

10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook

Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja

10745 Winterset Dr.

Orland Park, IL 60467

708-873-9074

Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA

SEPTYNIOLIKOS METŲ PATIRTIS

persikėlė į naują kabinetą

318 W. Touhy Avenue

Park Ridge, IL 60068

Tel. 847-692-2303

www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.

Suite 101, Lemont, IL

Tel. 630-243-1010

Valandos susitarus

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

Nejaugi susitaikėme su blogiu?

Atkelta iš 3 psl. Tai reiškia, kad Seimo nariai pagal šias sutartis ketino įsigyti jų nuomojamus automobilius už mokesčių mokėtojų pinigus, t.y. veltui, nors, kaip žinoma, Seimo nariai gauna nemažas algas su įvairiausiais priedais. Kai tik Seimo nariai pajuto, kad prokurorai ėmėsi tirti sutarčių teisėtumą, jie skubiai puolė tas sutartis panaikinti. Jau vien tai įrodo, kad Seimo nariai puikiai suprato, jog sutartys neteisėtos. Tačiau jie nesidrovi išūliai meluoti, jog neplanavo pasipelnyti valstybės sąskaita, esą, pasirašė, neskaite tų sutarčių, jas užmiršo, įkišo į stalčių... Bet visi tuoj pat sutartis „prisiminė“, kai sužinojo, kad reikalą tiria prokurorai.

Kaip baigėsi prokurorų tyrimas, spauda nepranešė. Atrodo, kad niekas nepatrauktas baudžiamojon at-

sakomybėn už pasikėsinimą užgrobti valstybei priklausantį turta, visi 12 ar daugiau Seimo narių kaip niekur nieko ir toliau sėkmingai darbuojasi Seime. Ką gi, tenka „patikėti“, kad tik jiems naudingas sutartis jie pasirašė tų sutarčių neskaite, o visus kitus visą tautą liečiančius įstatymus, kuriuos jie priima, Seimo nariai atidžiai perskaito. Daug metų kalbama apie netinkamą Seimo rinkimų įstatymą, kai žmonės priversti balsuoti už partijos sąrašą net nežinodami, kas iš to sąrašo pateks į Seimą, tačiau kalbos taip ir lieka kalbomis. Seimo rinkimų ir Seimo darbą bei Seimo narių elgesį reguliuojantys įstatymai yra labai svarbūs – nuo jų priklauso, kokie žmonės tvarko mūsų šalies gyvenimą. Negalima ilgiau taikstyti su blogiu ir leisti, kad tautos gyvenimą tvarkytų nekompetentingi ir nesąžiningi žmonės.

Margumynai

Olandiškos tulpės bus pavadintos

D. Medvedev žmonos garbei

Kovo 17 d. Rusijos prezidento žmona Svetlana Medvedeva garsiamė Olandijos Keukenhofo gėlių sode atidarė naują sezoną, skirtą Rusijai, praneša Delfi.ua. Atidarymo metu buvo paskelbta, kad nauja baltų, ilgakočių tulpių rūšis bus pavadinta jos garbei. „Labai ačiū, mane sujaudino ši simboliška dovana ir šios nuostabios gėlės“, – sakė S. Medvedeva. Ji pabrėžė, kad baltos tulpės yra „mūsų

draugystės, kuri auga ir žydės, simbolis“.

Būtent tulpės, kurios jau seniai tapo vienu iš pagrindinių Olandijos simbolių, pelnė Keukenhofo sodui šlovę. Parko rinkinyje yra kelios rūšys gėlių, kurių pavadinimas susijęs su Rusija, pavyzdžiui, „Caras Petras“, „Ermitažas“, „Anna Pavlova“, „Perestroika“ ir kt.

Delfi.lt

Ignalinos atominės jėgainės paveldas – painūs ir brangūs sprendimai

Atkelta iš 7 psl.

Toks branduolinių atliekų perlaidojimas turės tęstis net kelis šimtmečius, jeigu ne ilgiau, nebent bus galimybė jas kur nors ir kaip nors palaidoti. Tačiau baseine panardintų kasečių perkėlimas į sarkofagus iki šiol nėra atliktas, nes vėluojama pradėti sarkofagus statyti.

Tad pirmame reaktoriuje kasetės mirksta jau daugiau nei šešeri metai, dėl to šio reaktoriaus išardymo darbai negali prasidėti.

Žiniasklaidoje taip pat skelbiama, kad didelio radioaktyvumo atliekos, pvz., viso reaktoriaus įranga ir įvairūs kiti prietaisai, turintys didesnę nei leistiną radioaktyvumą, bus sandėliuojami didžiuliam betoniniame pastate, kurio statyba taip pat vėluoja. Pastato statybą numatoma užbaigti šiais arba kitais metais, nors pagal naujai paskirtą IAE direktorių Osvaldą Čiukšį, tas gali užsitęsti net iki 2013 m.

Su laiku sustabdytoje IAE reikės susitvarkyti su visa ten esančia įranga, pastatais ir aplinka. Jos sudaro keturias grupes: 1) panaudoto branduolinio kuro, 2) reaktoriaus įrangos bei pastatų dalių, stipriai paliestų radiacijos, 3) įrangos ir pastatų dalių, kurioms radiacija neturėjo daug poveikio ir 4) vietos aplinkos, kurioje IAE stovėjo. Antruoju atveju, kadangi niekas iki šiol nebuvo griauama, atliekos nesudarė didelio tūrio, todėl jas buvo galima patalpinti vienoje nedidelėje betoninėje patalpoje. Visos atominės jėgainės nugriovimas, didelio tūrio atliekų hermetiškas palaidojimas sarkofaguose ir nuolatinis radiacijos sekimas pareikalauja kruopštaus planavimo, didelių išlaidų apsaugant statinius, sudarant planus pastatus ir įrangą ardant, medžiagas atskiriant ir jas sandėliuojant. Apie šių darbų planavimą ir jų apimtį iki šiol nieko nepasisekė sužinoti, neišku, ar apskritai reikalingas įvertinimas buvo ir ar yra atliekamas.

* * *

Bendrai paėmus, atominės elektrinės uždarymo scenarijai gali būti įvairūs, bet visi jie brangūs ir ilgai trunkantys. Svarbiausi reikalavimai per visą uždarytos atominės jėgainės gyvavimo laikotarpį yra šie: ji neturi kelti pavojaus gyventojams ir aplinkai, o bet kokia grėsmė po to iš viso turi būti panaikinta.

Pats brangiausias galutinio IAE panaikinimo variantas būtų, kad buvusioje atominės elektrinės vietoje liktų tik žalia pieva be jokių radioaktyvių atliekų žymių, pvz., jų palaidojimas keliolikos kilometrų gylio žemės grėžiniuose. Yra ir kitų variantų. Galimas branduolinio kuro ir radioaktyvių medžiagų laidojimas žemės paviršiuje esančiuose talpintuvuose arba jų išvežimas į užsienio kapynus; atominių pastatų nuaktyvavimas ir tik jų dalinis nugriovimas; visos vietovės atitvėrimas didelių plotų ir draudimas gyventi aplinkinėje teritorijoje bei naudoti žemę ūkinei veiklai; arba, pašalinus branduolinio kuro atliekas, užlieti visą IAE teritoriją stora betono danga ir pan. Labiau intriguojantis variantas būtų pasiūlyti Baltarusijai perimti visą Ignalinos jėgainę ir jos aplinką bei už tai gauti iš Baltarusijos lietuviškų žemių plotus, pvz., Gervėčius, Ašmeną ir kt.

Taip Baltarusija įsigytų jos pageidaujama ir gerai veikiančią atominę elektrinę. Baltarusija galėtų ją valdyti be suvaržymų, nes šiuo reikalu neturi jokių įsipareigojimų ES. O Lietuva atsipalaiduotų nuo įsipareigojimų ir didelių išlaidų ne tik nugriaunant visą IAE, bet ir teikiant ilgaamžę apsaugą radioaktyvioms atliekoms.

Europos Sąjunga IAE uždarymui iki šiol yra paskyrusi daugiau nei 1 mlrd. eurų. Pagal tai, 2005 m. IAE pasirašė su vokiečių firma „Nukem“ 123 mln. eurų vertės sutartį dėl radioaktyvių atliekų tvarkymo bei apsaugos komplekso statybos, o su „Nukem“ – GNS bendrove – dėl branduolinio kuro saugyklos pastatymo už 92.7 mln. eurų. Pastaroji sutartis 2006 m. buvo padidinta be jokio konkurso iki 171.6 mln. eurų. Vėliau, 2009 m., šias firmas, su kuriomis IAE turi 1.18 mlrd. litų apsaugos darbų sutartis, nupirko Rusijos firma „Atomstroyexport“.

Saugyklų statyba vėluoja jau trečius metus. „Nukem“ visus darbus yra patikėjusi kitai Rusijos firmai „Rangai IV“. Ši įmonė šiuo metu pertvarkoma, siekiant išvengti bankroto. Statybos darbai, teigiama, pradėti tik pernai metų pabaigoje, paaiškinant, kad buvo delsiama dėl leidimų statyboms vėlavimo. Pagal energetikos viceministrą Romą Švedą, „Nukem Technologies“ pateikia vis naujų pretenzijų dėl projekto kainos. Neoficialiomis žiniomis, reikalaujama 60 proc. papildomų lėšų. Pirmus sarkofagus žadama užbaigti statyti 2011 metais, nors kiti mano, kad tai neįvyks iki 2012–2013 metų. Tačiau lieka neaišku, ar bankroto atveju ši įmonė bus įpareigota nors ką nors pateikti, nors, kiek žinoma, jiems už Lietuvos užsakytus darbus jau yra viskas užmokėta.

Sarkofagų neturėjimas iš baseino išimtomis branduolinėms kasetėms iš pirmojo reaktoriaus patalpinti dar 3–5 metus ir nuo 8 iki 10 metų iš antrojo reaktoriaus apkrauna Lietuvą didžiulėmis išlaidomis. Jų priežiūra kainuoja Lietuvos mokesčių mokėtojams beveik tiek pat, kiek ir veikiančių reaktorių. Pakrautuose reaktoriuose ir toliau tebevyksta lėta branduolinė reakcija, kurios metu išsiskiria milžiniški šilumos kiekiai. Todėl abu reaktoriai yra ir turės būti nuolat aušinami dar daugelį metų. Ironiška, kad nors abu reaktoriai yra operacinėje būklėje tarsi jie veiktų, kadangi turbinos išjungtos, elektra negaminama.

Sustabdžius IAE veikimą, ši elektrinė tapo viena iš didžiausių elektros energijos ir dujų vartotojų Lietuvoje. IAE direktorius metams numato apie 180 mln kWh elektros energijos (tiek, kiek Kauno hidroelektrinė pagamina dirbdama visu galingumu) ir 60 mln. m³ dujų sunaudojimą. Sunaudotos elektros vertė šių metų kainomis bus apie 80 mln. litų, o dujų – apie 18 mln. litų. Jėgainėje 2010 m. liks dirbti 2,500 specialistų, 2011 m. ir vėliau – apie 1,900. Jie, Ševaldino teigimu, reikalingi sustabdytiems reaktoriams aptarnauti ir radioaktyvumo bei šilumos būklę prižiūrėti, o atėjus laikui, panaudotą radioaktyvų branduolinį kurą iškrauti ir perkelti į apsauginius talpintuvus, o skystas radioaktyviausias atliekas perdirbti ir jas užkonservuoti. Į šių

specialistų pareigas taip pat įeina radiacijos kontrolė ir jėgainės aplinkos stebėjimas 30 kilometrų spinduliu. Pirmasis darbų etapas turėtų būti užbaigtas iki 2017–2019 metų, kol iš abiejų reaktorių bus pašalintas visas branduolinis kuras. Vėliau, maždaug 2020 m., bus ardoma ir nukensminama pagrindinė IAE įranga, paveikta radiacijos. Šios atliekos bus pakuojamos ir sandėliuojamos saugyklose, kurias numatoma pastatyti elektrinės teritorijoje.

Liekančių IAE specialistų metinis algos vidurkis yra 44,000 litų, arba apie 110 mln. litų per metus. Tolimesnės išlaidos bus reikalingos padengti medžiagų supirkimą ir rangovų darbus. Ševaldino teigimu, uždarytos IAE išlaidos sieks apie 400 mln. litų per metus, ir tokių lėšų reikalaus apie 25 metus. Tad bendri uždarymo darbai šiuo laikotarpiu sieks nuo 10 iki 12 mlrd. litų. Tačiau Ševaldino pateiktos išlaidos neapima visos IAE išardymo, pastatų nugriovimo, didžiulio radiacinio laužo palaidojimo ir žemės atnaujinimo. Dėl aplinkosaugos reikalavimų, jie gali užtrukti nuo 5 iki 10 metų, priklausomai nuo finansavimo. Tačiau Ševaldinas net ir tai taria su didele atsarga, nes RBMK reaktorių išmontuojant niekas neturi patirties, nežinoma, su kokiomis problemomis teks susidurti. Tos problemos gali lengvai padvigubinti metines išlaidas prasidėjus griovimo darbams. Tad labai įtikėtina Lietuvos 1999 m. energijos strategijos dokumente išsakyta prognozė, kad šios išlaidos gali siekti net 40 mlrd. litų.

Iki šiol 80 proc. išardymo išlaidų padengė ES, o likusias 20 proc. – Lietuva. Tačiau bent šiuo metu net ir Ševaldinas abejoja, ar ES tęs tolimesnę Ignalinos uždarymo darbų finansavimą. Jo negavus, darbų užbaigimo grafikas gali gerokai nusitęsti. Pati IAE pinigų dabar ne tik neužsidirba, bet net yra valstybės išlaikoma, nes, atrodo, finansų šiam reikalui ji nėra sukaupusi. IAE finansavimas dėl panaudoto kuro ir radioaktyvių medžiagų saugojimo turi pirmos kategorijos statusą. Tai reiškia, jog IAE išlaidos bus apmokamos pirmiau negu kiti žemesnės kategorijos valstybės finansiniai įsipareigojimai.

* * *

Lietuva yra pirmoji pasaulio valstybė, atsisakiusi atominės energetikos. Tačiau Lietuvos vyriausybė tiki, kad tokia padėtis truks tik apie dešimtmetį. 2018–2020 metais ji planuoja vėl tapti branduolinės energijos šalimi. Manoma, kad šalia uždarytos IAE iškilis nauja, moderni ir 16 mlrd. litų kainuojanti atominė jėgainė. Tačiau kalbant apie tai labai retai minimos būsios šimtmetinės radioaktyvių atliekų apsaugos problemos ir su tuo susijusios gana stambios išlaidos, išleistos neproduktyviam tikslui.

Šių šimtmetinių apsaugos problemų ir didelių išlaidų akivaizdoje kyla klausimas, ar galima ir ar būtina užkrauti ant Lietuvos piliečių pečių dar vieną sunkiai pakeliamą mokesčių arba didelių elektros įkainių našta tik tam, kad Lietuva vėl taptų atominė šalimi? Visų pirma, Lietuvos poreikiams patenkinti nebūtinai reikia didžiulės atominės elektrinės, pagaminančios daug daugiau elektros

nei Lietuva gali sunaudoti. Nors Lietuvos energijos vartotojai teigia, kad Lietuvos energijos vartojimas ateityje bus žymiai didesnis, dabartinis pasaulinis ekonominis nuosmukis ir prognozės ateičiai sunkiai pateisina žymesnę energijos panaudojimo augimą ne tik Lietuvoje, bet ir visoje ES.

Turint elektros perteklių, ją reikia žymiai pigiau parduoti, nes pagamintos energijos negalima padėti į šalį kaip duonos kepalą vėlesniam laikui. Taip atsitiko IAE veikimo laikotarpiu, kai energijos perteklius buvo parduodamas Baltarusijai už mažesnę kainą nei gamybos savikainą. O kad IAE pelningai veiktų, Lietuvos vartotojai turėjo padengti nepelningą elektros pardavimą, mokėdami daugiau už sunaudotą elektrą. Antra, didžiulė atominė elektrinė reikalauja laikyti parengtyje maždaug panašaus galingumo elektrinę, kuri, iškilus reikalui, galėtų trumpam sustabdyti atominės elektrinės veikimą, perimti elektros gamybą. Tokia atsarginė elektrinė reikalauja maždaug tiek pat lėšų algoms ir visos gamybinės įrangos išlaikymui parengties stadijoje, kaip ir pačios atominės jėgainės valdymo išlaidos. Jų dydis gali į metus siekti 150–200 mln. litų arba apie du pridėtinius centus už kiekvieną sunaudotą kilovatvalandę. Su tokiais išlaidomis nesusiduriama turint mišrius ir smulkesnius elektros energijos šaltinius. Trečia, vietinės darbo jėgos panaudojimas statant naują atominę bus mažas, nes statybų vadovybė, technologinis peronalas ir didžiulia specializuotų statybos darbininkų bus svertimtaučiai. Jie duos mažai ekonominės naudos Lietuvai. Ketvirta, naujos atominės jėgainės atidarymas tik dar labiau pasunkins ir pa-brangins naujai besikaupiančių branduolinių atliekų saugojimo išlaidas.

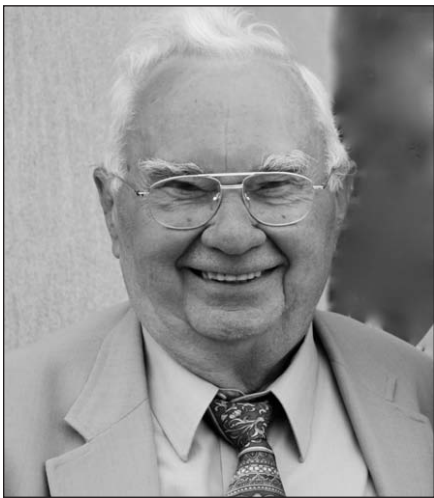
Stebina, kiek nedaug dėmesio Lietuvos energetikos planuotojai ir valstybės įstaigos skiria mažiau kainuojančioms ir ilgalaikių įsipareigojimų nereikalaujančioms mišrios elektros gamybos ir koordinuoto Baltijos elektros žiedo alternatyvoms. Sekant Danijos, Vokietijos, Švedijos pavyzdžiais, atsinaujinantys energijos šaltiniai, pvz., biokuras, vėjas ir saulė, suskystintos dujos, hidroenerģija, geoterminiai šaltiniai, net ir mažos atominės elektrinės be radioaktyvių atliekų teikia žymiai geresnę ir praktiškesnę būdą, norint užtikrinti energetinę ir ekonominę nepriklausomybę bei skatinant vietinių gyventojų įdarbinimą. Sunkiai suprantamas ir viešumoje beveik nesvarstomas įsipareigojimas daryti skolintais pinigais didžiulės ir abejingos vertės investicijas ir apkrauti sunkiomis ekonominėmis bei aplinkosaugos naštomis ne tik dabarties, bet ir ateities kartas. Tokio masto investicijos bei alternatyvos turėtų būti išsamiai nagrinėjamos Vyriausybėje ir Seimo komitetuose, pasitelkiant nevyriausybinį organizacijų ir suinteresuotų piliečių nuomones, turi būti pateikta visuomenei diskutuoti ir galutinai referendume nuspręsta, kas Lietuvos gyventojams yra priimtina ir kas atmetama.

Siekiant energetinio saugumo ir nepriklausomybės, Lietuva turėtų siekti tapti mišrios energetikos šalimi – konvencinės **Nukelta į 13 psl.**

MŪSŲ ŠEIMOSE Vytautas Alksninis –
sukaktuvininkas

IRENA NAKIENĖ-VALYS

Bekeliaujant gyvenimo keliu prieinama prie kryžkelės, kur atsikus atgal pamatoma, kad nužygiuotas jau ilgas kelias. Tą gyvenimo kryžkelės vieną slenkstį žengdamas mini Vytautas Alksninis, kuriam š. m. kovo 23 d. sueina 80 metų. Ne kiekvienas turi laimę sulaukti tokios sukakties, ypač džiugu, kai švenčia nusipelnęs savo darbais žmogus, JAV lietuvių visuomenės veikėjas, energetikos inžinierius.

Vytautas Alksninis.

Gyvenimas V. Alksniniui nuvilnijo, nubangavo ragaunant šilto ir šalto. Gimė jis 1930 m. kovo 23 d. Šakiuose. Ten baigė gimnazijos keturias klases, nes 1944 m. liepos mėn. būdamas 14 metų su tėvais pasitraukė arklinais vežimais per Karaliaučių į Vokietiją. 1945 m. Miuncheno pabėgėlių stovykloje Vytautas įsijungia į lietuvišką organizacinį darbą, pagalbą bei baigia lietuvišką Miuncheno gimnaziją. 1949 m. atvykus šeimai į JAV, gauna darbo tabako ūkyje, Connecticut valstijoje, vėliau – New York fabrike. 1960 m. vedė Ireną Pešytę, lietuviška dvasia išaugino tris dukras.

Prisipažinsiu, esu laiminga, galėjusi arčiau pažinti tokią asmenybę, nes šioje šalyje esu priskiriama trečiabangininkams išeiviams. Visuomet stebiuosi A. Alksninio neišsamią energiją, jo besąlyginį, be jokių asmeninių išskaičiavimų atsidavimu lietuvių ir lietuviybės reikalui.

Neįmanoma smulkiai išvardyti visų jo veiklos takų. Ši charizmatiška, veikli, visada besišypsanti ir visiems atverta širdimi asmenybė 1951–1953 m. buvo Korėjos karo dalyvis, iš jų – 10 mėnesių fronto linijoje. 1958–1986 m. NY bendrovės „Ebasco Services“ projektuotojų grupės vadovas, kur buvo projektuojamos kontrolės įvairioms vandens, šiluminėms ir atominėms elektros jėgainėms. 1964 m. (vakarais po darbo mokėsis dešimt metų inžinerijos srityje) baigė New York koledžą. 1969 m. NY lietuvių „Kultūros židinio“ Brooklyn vienas iš steigėjų – statybos komiteto ir valdybos narys, 1970–1985 m. šio komiteto pirmininkas, JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos narys. 1985–1991 m. JAV Lietuvių Bendruomenės NY apygardos, nuo 1997 m. – Rytų Connecticut apylinkės pirmininkas.

V. Alksninio sparnuotos energijos užteko NY, Queens apylinkės pirmi- ninko pareigose; NY LB apygardos

valdybos nario pareigose; LB Garbės teismo nario pareigose; jis buvo Skautų sąjungos narys ir vadovas; BATUN (Baltic Appeal to United Nations) narys. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, su broliais ir seserimi įsteigė Alksninių šeimos fondą Lietuvai remti su tikslu Lietuvon parvežti naują patirtį. Skyrė stipendijas Lietuvos studentams ir ūkininkams.

V. Alksninio pagalba išleistas Onos Garbštienės-Alksnytės „Sibiro dienoraštis“, knyga „Hell in Ice“ („Pragaras ledyne“), iš jų – 2,000 knygų padovanota LR Švietimo ministerijai – Lietuvos mokykloms, bei Č. Juknos, K. Andrus (Alksninis) ir A. Alksninis knyga „Pieninė galvininkystė JAV“. Sudarė sąlygas JAV stažuotis Lietuvos mokslo žmonėms iš Žemės ūkio universiteto ir Veterinarijos akademijos, galėjusiems prisidėti prie greitesnio Lietuvos valstybės suklestėjimo. ALKA (Amerikos lietuvių kultūros archyvo) bendradarbis. Daug įvairių knygų išsiuntė ir dovanojė į įvairias lietuviškas mokyklas bei bibliotekas.

V. Alksninis yra Šakių rajono Zarnavikų krašto muziejaus, Šakių miesto bibliotekos rėmėjas ir Šakių „Žiburio“ gimnazijos bibliotekos rėmėjas; NY žvejų/medžiotojų klubo ARAS steigėjas ir pirmininkas, karo veteranų, Dariaus ir Girėno posto pirmininkas; vienas iš KASA FCU steigėjų.

Daugiau nei 30 metų Vytautas dainavo įvairiuose išeivijos lietuviškuose kolektyvuose: NY „Skautų“, „Vyčių“ oktete, NY Vyrų oktete, Operetės chore, NY vyrų chore „Perkūnas“, NY chore „Vytis“ bei lietuviškų bažnyčių choruose.

V. Alksninis savo šakotoje veikloje niekada nebuvo tik pasyvus stebėtojas. Jis aktyviai ir dažnai karštai dalyvauja sprendžiant problemas, pateikia savo mintis bei konkrečius pasiūlymus. Jo pranešimai visada gerai iki detalių apgalvoti, gražiai ir stilingai perduoti klausytojui.

Stebint iš šalies, dažnai negalima suprasti, iš kur tiek pasiaukojimo ir meilės lietuvių reikalui. Manau, šie Vaižganto žodžiai galėtų geriausiai apibūdinti mūsų sukaktuvininką: „Aš mylėjau ir myliu Lietuvą, nes tai mano Tėvynė, mano gyvybė, mano džiaugsmas ir pasididžiavimas.“ Tai turbūt ir bus tas pagrindinis akstinas, verčias Vytautą būti lietuviybės šaukliu šiame krašte. Kiek teko pažinti sukaktuvininką, bendruomeniniai reikalai jam yra virtę „liga“, kurios jis negalėjo ir negali atsikratyti. LB sumanymui jis yra paaugęs tūkstančius valandų. Jei visas šias valandas Vytautas būtų pavertęs apmokamu laiku, būtų pasidaręs turtingu žmogumi. Tai asmenybė, kuriai svarbiausia buvo ir yra tarnyba tautai. Jo įnašas į mūsų lietuviybės lobyną yra ne mažesnis reikšmės, kaip mūsų rašytojų romanai, eilėraščiai, muzika, dailininkų darbai ar šokių ansambliai.

Sukaktuvininkas V. Alksninis šiandien gyvenimą tęsia su žmona Irena pačių įkurtoje „Lietuviškoje giraitėje“ Ashford, Connecticut. Jis išdidžiai gali žvelgti į savo praeitį, nes nueitas gyvenimo kelias sklidinai turtingas ir prasmingas.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

2009 m. gruodžio 1 d. įvyko Dallas LB steigiamasis susirinkimas, jo metu pristatytas svečias kun. Tomas Karanauskas.

Pati naujausia JAV LB apylinkė

SIGITA ŠIMKUVIENĖ-ROSEN
JAV LB KV vicepirmininkė
organizaciniams reikalams

JAV Lietuvių Bendruomenė išgyvena pereinamąjį laikotarpį: vienos apylinkės, netekusios savo narių, pamažu silpnėja, kitos, nors ir kaip būtų sunku, eina pirmyn, nepasiduoda metų naštai ir toliau rengia tradicinius renginius, buriasi ir labai laukia naujų jėgų papildymo. Reikia pasakyti ir apie trečią apylinkių rūšį, kur jauni ir vyresni lietuviai susiję buriasi ir steigia naujas apylinkes. Nesenai tokių apylinkių pavyzdžiai būtų Orlando, FL ir Roanoke, VA.

Su ypatingu džiaugsmu pranešu, kad JAV LB padidėjo dar viena nauja apylinkė – Dallas, Texas valstija. Nuo šiol Kryžkelės apygarda jau skaičiuoja net iki 8 apylinkių.

Dallas lietuviai pradėjo burtis gerokai prieš metus aktyvaus lietuvių Kęstučio Truškūno dėka. Prie viso to labai prisidėjo Vytauto Žiuko sukurtas Texas lietuvių forumas. Siūlau visiems apsilankyti jų svetainėje (<http://teksas.lt/forum>). Dar 2009 metais susirinkęs mažas būrelis pažymėjo Lietuvos Vasario 16-sios Nepriklausomybės dieną. Į lietuviškas Jonines jau susirinko gausesnis būrys. Kaip tik praėjusią vasarą lietuviams kilo mintis suruošti šv. Mišias lietuviškai. Bendruomenininko duo-

nos ragavęs buvęs „los angelietis“ K. Truškūnas susisieko su išeivijos sielovados vadu prelatu Edmundu Putrimu, kuris patarė jiems kreiptis į Los Angeles lietuvių parapijos kleboną Tomą Karanauską. Jauno dvasininko paraginti ir patys pamastę Dallas lietuviai vieningai priėjo prie išvados, kad reikia steigti apylinkę ir jungtis į Lietuvių Bendruomenės gretas.

2009 metų gruodžio 1 dieną įvyko steigiamasis apylinkės susirinkimas, kuriame dalyvavo 17 lietuvių. Jo metu vieningai buvo išrinktas apylinkės pirmininkas ir valdyba. Tik mėnesiui praėjus, nauja apylinkė jau turėjo savo susirinkimams patalpas. Jas parūpino valdybos narė Virginija Hoots su savo vyru, kuris yra banko viceprezidentas.

2010 m. vasario 8 d. protokolu JAV LB Krašto valdybos nariai vieningai pritarė priimti naują apylinkę į JAV LB gretas. Tad Dallas lietuviai Lietuvos Nepriklausomybės dieną paminėjo kaip organizacija. Kaip pasakojė telefonu apylinkės pirmininkas K. Truškūnas, šventė praėjo gražiai, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, skambėjo lietuviškos eilės ir dainos, ir, aišku, buvo vaisės.

Džiaugiamės ir linkime Dallas lietuviams sėkmės, kad gražiai prasi- dėjusi jų veikla ilgai spindėtų LB padangėje.

2009 metų Joninės Dallas priemiestyje.

K. Truškūno nuotr.

NEKILNOJAMASIS TURTA

Century 21
Accent Realty10200 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com**ASTA T. MIKUNAS**
Broker AssociateProfesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir par-
davime mieste ir priemiesčiuose.

STASYS CONSTRUCTION

Stalios darbai, rūsių, vonių ir
virtuvių įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir
„shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912Century 21
Pro-TeamLaikas
greitai
bėga...Pasinaudokite valdžios
mokesčių nuolaidomis,
kurios dabar galioja
perkant nekilnojamą turtą.Sužinoti, ar jūs galite pasinaudoti šiomis
nuolaidomis, skambinkite šiandien:
įstaiga 708-361-0800 x 159**MARIUS KASNIŪNAS**Century 21 Pro-Team
12932 S. LaGrange Rd.,
Palos Park, IL 60464
708-361-0800 įstaiga
708-267-9014 mobilus

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TVGE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Lufthansa

KLM

doleris.comtickets@doleris.com**1-800-514-9989****PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA**Pigiausi skrydžiai **LOT** ir kitomis linijomis iš Čikagos
ir kitų Amerikos miestų į**LIETUVĄ**

1-800-778-9847

www.vytistours.cominfo@vytistours.com40-25 235th. Street
Douglaston, NY 11364

POLISH AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Prasau pasiteiraukite apie mus 2010 m. brošura kėlonems į Lietuvą ir Pabaltijį

Prasau skambinti pasiteirauti apie LOT senjorų nuolaidą

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.comSiuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.comRita Penčyliienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.netLUMA Čikagos padaliniui –
vieneri**ROMUALDA JOHNSON**LUMA Čikagos padalinio
pirmininkė„Kokia moteris, tokia ir tauta“...
VyduanasPirmoji žvakelė! Tai ir daug, ir
labai mažai! Daug, nes per mūsų
pirmų metų penkis susitikimus susi-
būrė 12 gražių, išsilavinusių, įvairaus
amžiaus, skirtingos gyvenimo šime
krašte patirties moterų. Pradžiu-
gime viena kitą šiltu bendravimu,
pasidalinome patirtimi, savo kūryba,
savo kultūra.Neužmirštami buvo susitikimai.
Su Čikagos priemiestyje gyvenančia
Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės
didikų Radvilų palikuone, 100-mete
dailininke Ann Radvila-Grimmer pa-
sklaidėme jos „Geneologinio me-
džio“ puslapius. Dalyvavome Lietu-
vos 1000-mečio šventės renginiuose
Vilniuje: gėrėjomės šventiška Gedi-
mino aikšte, Ansamblių vakaru Kal-
nų parke, Lietuvių liaudies šokių die-
na Sporto rūmuose, Dainų diena
Vingio parke, Amatų diena Sereikiš-
kių parke. Ypač stulbino savo didybe
Žemutinės pilies rūmų ansamblis,
dar tik pravėręs duris į mažą dalelę
atstatytų ir teberengiamų salių. Toje
erdvėje pro langų vitražus pažvelgęs į
gretimai dunksančią Gedimino pilį,
tikrai pajunti to laiko dvasią. Ypatin-
gai reikšmingas, šiltas ir džiugus
buvo iš Čikagos atvykusių lumiečių
(Alma M. ir Romualda J.) susitikimas
su LUMA (Lietuvos universitetų
moterų asociacija) prezidente Dalia
Poškiene ir Lietuvos lumietėmis, kur
tuoj buvome pakviestos dalyvauti
išvykoje po Žemaitijos kraštą aplan-
kant Kražius, Valančiaus vyskupiją
Varniuose, Medvėgalio kalną iki Ka-
rūžiškės dvaro, kur labai šiltai mus
sutiko Snieguolė Jurskytė-Akstinie-
nė, sugrįžusi iš JAV į tėviškę, su savo
vyru Dominyku Akstinu. Ilgą rudenį
susirinkusios kalbėjome apie patir-
tus įspūdžius Lietuvoje, gėrėjomės
fotografijomis. Natūraliai gimė min-
tis apie atstatomų, puoselėjimų dva-
rų reikšmę Lietuvai anksčiau ir
dabar.Mažai tepadarėme, nes neturime
susirinkimams patalpų, o tai riboja
mūsų narių augimą bei mūsų užmojų
galimybes. Rinkdavomės tik priva-
čiai. Pirmieji metai organizacijai
visuomet būna ieškojimų, gražių
minčių, planų metai, žmonių kaitos
metai.

O planų turime gražių:

LUMA Čikagos padalinio pirmininkė
Romualda Johnson ir LUMA prezi-
dentė Dalia Poškiene.– Kovo 27 d. svečiuosis Tadas
Birutis, kuris pateiks įdomią medžia-
gą apie paukščius, gamtą, mokysimės
pavasario stebuklą.– Balandžio 17 dieną atvyksta
viešnia iš Lietuvos, LUMA narė,
aktorė Olita Dautartaitė su savo
menine programa.– O balandžio 18 d. Pasaulio
lietuvių centre, Lemont, aktorė atliks
Lietuvos 1000-mečiui skirtą mono-
spektaklį „Bona Sforca. Atsisveiki-
nimas“, pristatys Liūnės Sutemos
kompaktinę plokštelę „Tebūnie“.– LUMA palaiko pastovų ryšį su
Tarptautine universitetų moterų fe-
deracija (TUMF), kurios centras yra
Ženevoje. Rugpjūčio 4–9 d. numatyta
Tarptautinė konferencija Mexico Ci-
ty. Visos esame kviečiamos (daugiau
informacijos www.ifuw.org).Turėdamos daugiau iniciatyvių,
aktyvių moterų, padarytume dau-
giau, ne tik praturtindamos savo gy-
venimą šiame krašte, bet ir puoselė-
damos lietuvišką kultūrą lietuvių
bendruomenėje ir savo šeimose, o gal-
būt ir į Lietuvos kultūros istoriją at-
neštume naujų vardų.Jeigu esate išsilavinusi, kultūrin-
ga ir neabejinga gyvenimui, turite no-
ro bei šilumos bendrauti, o gal ku-
riate, rašote, fotografuojate – laukia-
me Jūsų. Mus galite pasiekti: Ro-
mualda J. tel.: 708-499-2013; e. paš-
tas: mdromualda@yahoo.com arba
Jolanta M. tel.: 847-845-7107; e. paš-
tas: jolanta66@hotmail.comIš LUMA susitikimo Lietuvoje 2009 m. Nuotraukoje: Sodybos šeiminkė Snie-
guolė Jurskytė-Akstinienė, Romualda Johnson, Dalia Poškiene, Ina Dagitė,
Alma Morkuvienė, Dalia Bendikienė ir Janina Račkauskienė.

Ignalinos atominės jėgainės paveldas – painūs ir brangūs sprendimai

Atkelta iš 10 psl. (tradicinės) ir alternatyvios. To siekia ir ES, reikalaujama, kad visos ES šalys iki 2020 metų gautų bent 20 proc. savo energijos poreikių iš atsinaujinančių šaltinių, kurie nesukeltų brangių ir ilgalaikių atliekų palaidojimo ir saugojimo problemų. Lietuvos siekis pasitarti atominę elektrinę, kuri pagamintų daug daugiau energijos nei jos poreikiams reikia, prieštarauja ir slopina alternatyvių šaltinių vystymą, galinčių varžytis su branduoline elektros gamyba. Tikėkimės, kad prieš darydama galutinį sprendimą Lietuva ne tik paviešins visas alternatyvas, bet ir pateiks jas visos tautos sprendimui.

Apibendrinimas

1. Numatymas statyti atominę elektrinę, siekiant patenkinti Lietuvos gyventojų elektros energijos poreikius, yra, visas išlaidas sudėjus, brangiausia investicija iš visų kitų galimų pasirinkimų.

2. Numatytas atominės elektrinės pajėgumas yra daug didesnis nei Lietuvai reikalinga. Egzistuoja galimybė, kad numatomas eksportuoti elektros perteklius, esant Karaliaučiaus atominėi jėgainei, neatneš numatomo pelno.

3. Nauja atominė elektrinė užkraus didžiulę finansinę našą ant Lietuvos elektros vartotojų pečių. Atominės elektrinės statybos metu numatoma 15–20 centų permoka už kiekvieną sunaudotą elektros energijos kilovatvalandę.

4. Atominė elektrinei pradėjus veikti, didelio atsarginio pajėgumo

jėgainės išlaikymas gali pareikalauti papildomos apie 2 centų permokos už kiekvieną panaudotą elektros energijos kilovatvalandę, neįskaitant užsieniečio investuotojo pelno antkainio.

5. Neaišku, kokią įsidarbinimo galimybę Lietuvos piliečiai turės Visagino elektrinės statybos ir elektros gamybos laikotarpiu. Tačiau nebūtų nuostabu, jei investuotojas, turintis 51 proc. akcijų ir kaip jėgainės operatorius atsakingas už atominės veikimą ir elektros gamybą, daugeliu atvejų pasitelks į pagalbą importuotą vadovybę ir svarbesnius technologus bei sistemos operatorius, labai panašiai, kaip IAE darė prieš Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą ir lenkų valdoma „Mažeikių nafta“ daro šią dieną.

6. Visuomenei mažai žinoma, kad branduolinių atliekų sutvarkymas ir saugojimas yra daugelio šimtmečių problema, ilgainiui galinti daugiau kainuoti nei pati atominės jėgainės statyba. Šias išlaidas turės apmokėti Lietuvos energijos vartotojai žymiai padidintomis kainomis už kiekvieną sunaudotą kilovatvalandę. Visagino atominė elektrinė, pasibaigus jos veiklai, tik padvigubins nuostolingas išlaidas nei tos, kurios laukia uždarus IAE elektrinę.

7. Tokio dydžio investiciją, alternatyvas ir radioaktyvių atliekų pasekmes reikia nagrinėti Vyriausybėje ir Seimo komitetuose, išsamiai diskutuoti plačioje visuomenėje, galų gale, referendumo keliu turėtų būti nusprendžiama, kas Lietuvos gyventojams yra priimtina ir kas atmestina.

SIŪLO DARBĄ

Crew People needed for Cleaning Company.

Duties include detail cleaning, strip & waxing floors, carpet cleaning. Starting time is 6 pm Mon. thru Fri. and must be available for weekends. Heavy lifting required. Apply at 4952 W. 128th Place, Alsip Mon. thru Fri. from 9 am to 3 pm.
708-385-3575

Cleaning Company seeking Fill-in People – 2 shifts available. Days 6 am start and Evenings 6 pm start time. Good driving record required. Mon. thru Fri. and must be available on weekends. Apply 4952 W. 128 Place, Alsip Mon. thru Fri. from 9 am to 3 pm.
708-385-3575

PARDUODA

Parduodamas automobilis LINCOLN SIGNATURE TOWN, 1997 m., 117,000 mylių.
Tel.: 815-469-3028

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško auklės darbo prižiūrėti mažus ar didesnius vaikus 5 dienas per savaitę su grįžimu namo. Septynių metų patirtis, rekomendacijos, vairuoja, gyvena Westmont, IL. Tel.: 630-244-1118.

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško senelių ar ligonių priežiūros darbo su gyvenimu. Geros rekomendacijos, kalba angliškai. Tel. 773-289-8607.

* **Moteris** ieško darbo su gyvenimu. Dirba su visomis aparatūromis ir su sunkiais ligoniais. Tel. 773-396-9232.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo pietiniuose rajonuose. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomendacijos, buitine anglų kalba. Tel. 630-312-0987.

* **Moteris** ieško (perka) pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Moteris** ieško darbo su gyvenimu kartu. Galimi pakeitimai, gera anglų kalba, rekomendacijos. Tel. 773-216-5494.

* **Maloni**, ramaus būdo moteris ieško senelių slaugos darbo su gyvenimu. Vairuoja, gali dirbti ir kitoje valstijoje. Tel. 630-999-9505.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo penkias dienas per savaitę su gyvenimu arba su grįžimu. Vairuoja, kalba angliškai, turi patirties. Tel. 224-766-9067.

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

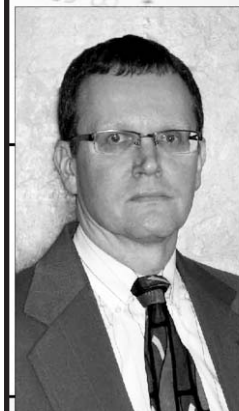

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

PASLAUGOS

Accounting
Income TAX Consulting
pransee@aol.com 3805 N. Seeley, Chicago, IL 60618

- Mokesčių tvarkymas asmenims bei korporacijoms (income tax)
- Klientų atstovavimas bei jų interesų gynimas IRS
- Korporacijų bei pelnio nesiekiančių organizacijų buhalterija
- Dovanojimo ir palikimų mokesčių tvarkymas
- Konsultacijos mokesčių sumažinimo klausimais
- 20 metų darbo patirtis

Gediminas Pranskevičius E.A. 773.935.0472

STATE FARM INSURANCE

Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

Algis Luneckas daug metų sąžiningai užpildo mokesčių formas. Dėl susitarimo, prašau skambinti
773-284-0100,
4536 W. 63rd St., Chicago.
(Advokato V. Lietuvninko įstaigoje, priešais „Draugo“ redakciją).

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“
puiki slauga,
žemos kainos
Tel. 708-207-5023

SIŪLO DARBĄ

Orest Express, Inc is hiring CDL drivers and owner operators. Good, steady pay.
Phone: **708-223-8981**.

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjomis kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto - laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta. Antradieniais ir trečiadieniais susikabinsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

SENELIŲ NAMAI, įsikūrę Los Angeles, CA laukia Jūsų. Namų atmosfera, puiki priežiūra, lietuviškas maistas. Lic #197607449.
Tel. (661) 702-1808 arba guzauskiene@yahoo.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO. PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES. ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Lietuvos šaulių sąjungos išėivijoje vadai Mykolas Abarius prisega Šaulių žvaigždės ordiną Algimantui Barniškiui. Šalia stovi vado pavaduotojas Linas Orentas ir Lietuvos Respublikos gynybos atašė JAV ir Kanadai pavaduotojas plk. ltn. Mindaugas Abalikšta (dešinėje).

Dariaus ir Girėno komiteto dar laukia daug darbų

Kovo 11-osios – Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo 20-ųjų metinių proga, Midway tarptautiniame oro uoste iškilmingai atidengta atnaujinta atminimo lenta Dariaus ir Girėno transatlantiniam skrydžiui įamžinti, kuri pirmą kartą buvo iškabinta dar 1993 m. Susirinkusieji kartu gražiai paminėjo ir Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmetį.

Prie atminimo lentos sugražinimo į jai priklausančią vietą prisidėjo daugybė žmonių. Lentos atidaryme dalyvavo ar laiškus atsuntę nemažas būrys pareigūnų.

Organizacinis Dariaus ir Girėno komitetas dėkoja Čikagos miesto merui Richard M. Daley ir Čikagos miesto Tarptautinių ryšių departamento direktoriui Khaled Elkhatib, JAV akredituotiems užsienio šalių diplomatams, Čikagos aviacijos departamento direktorei Rosemarie S. Andolino, Čikagos miesto Midway oro uosto komisarei, direktorei Erin O'Donnell, LR krašto apsaugos ministrei Rasai Juknevičienei, LR susisiekimo ministru Eligijui Masiuliui, LR užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento vadovui Arvydui Daunoravičiui, Seimo nariui, Dariaus ir Girėno komiteto garbės nariui Petru Gražuliui, LR gynybos atašė JAV ir Kanadai pavaduotojui plk. ltn. Mindaugui Abalikštai, Lietuvos Respublikos generalinei konsulei Čikagoje Skaistei Aniulienei, konsulato administratoriui Ramūnui Astrauskui, ALIAS vicepirmininkei Aurelijai Dobrovolskienei, Aviacijos muziejaus Kaune direktoriui Gyčiui Ramoškai ir visiems konsulato darbuotojams, susigiminiavusių miestų

Čikaga-Vilnius komiteto pirmininkui Stanley Balzekas, Jr., Lietuvos šaulių sąjungos išėivijoje vadui Mykolui Abariui ir vado pavaduotojui Linui Orentui bei kuopų vadams ir jų nariams, Amerikos legionui, Dariaus ir Girėno postui nr. 271.

Už pastabas, pagalbą ir konsultacijas dėkojame lakūnui V. Peseckui, Aušrelei Sakalaitei, Draugo fondo pirmininkei Marijai Remienei, Vaclovui Momkui, Petru Petručiui, Arnoldui Voketaičiui, Viktorui Kelmeliui, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkei Irenai Vilimienei, JAV LB tarybos nariui dr. Jonui Prunskiui.

Esame dėkingi radijo laidai „Margutis II“, spaudos atstovėms Laimai Apanavičienei, Giedrei Brown, Kristinai Bružaitėi, Daliai Kavaliauskienei, plačiai nušvietusioms renginį.

Norime tarti „ačiū“ ir rėmėjams, padėjusiems mums finansiškai: T. Daukanto jūrų šaulių kuopos vadui Sigitui Savickui ir valdybai (100 dol.), Vytauto Didžiojo šaulių kuopai (100 dol.), JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės valdybai ir jos pirmininkei Angelei Kavakienei (100 dol.), Marijai Remienei (50 dol.).

Paminklinės lentos atidengimu Dariaus ir Girėno komiteto veikla nepasibaigė. Komiteto laukia dar daug darbų, jis turi nemažai sumanymų, kuriems įgyvendinti reikalingos lėšos. Norėdami paremti komitetą ir jo tolimesnę veiklą, čekiūs rašykite: Dariaus ir Girėno komitetas ir siųskite adresu: Lithuanian Youth Center, 5620 S. Claremont Ave., Chicago IL 60636. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

Dariaus ir Girėno komitetas

Dariaus ir Girėno paminklinės lentos atidengime dalyvavo didelis būrys lietuvių. **Jono Kuprio** nuotraukos

„Linksmąją našlę“ režisuos Kęstutis Jakštas

LAIMA APANAVIČIENĖ

Lietuvos kultūros ministerijos ekspertų komisija paskelbė 2009 metų „Auksinių scenos kryžių“ pretendentų trejetus dvylikoje nominacijų. Režisieriaus nominacijoje į pirmąją pretenduoja Kęstutis Jakštas – už spektaklį „Mieloji Čariti“ (Kauno valstybinis muzikinis teatras).

Būtent šis režisierius šiais metais režisuos Lietuvių Operos Čikagoje spektaklį Franz Lehar operetę „Linksmoji našlė“. Jis pakeis septyniolika pastatymų Čikagoje režisavusį Eligijų Domarką.

Ilgą laiką gyvenantiems Amerikoje lietuviams naujasis Lietuvių Operos spektaklio režisierius nėra žinomas, bet tie, kurie atvykę iš Lietuvos neseniai, ir net tie, kurie visškai nesidomi teatro pasauliu, šį žmogų pažįsta puikiai. Taip taip, tai tas pats K. Jakštas, televizijos laidoje „Dviračio šou“ vaidinantis komiškus personažus. Tačiau K. Jakštas žinomas ir savo vaidmenimis režisieriaus E. Nekrošiaus spektakliuose, jis filmuojasi kine, režisuoja operetas, miuziklus, įvairiausių renginius.

tai toli gražu netiesa, tiesiog kiekvienas laikmetis diktuoja savo sąlygas.

„Stengiausi atpažinti ir pritarti laikmečiui. Būčiau melagis, jei sakyčiau, kad buvo paprasta ir lengva. Tai pirmas mano kūdikis. Turėjau savitą šio žanro viziją ir supratimą. Pirmą sykį taip artimai ir glaudžiai teko dirbti su dirigentu, aptarinėti technologines puses, dalintis atsakomybe.

Operetėje nieko negalima atskirti, viskas yra sykiu – ir muzika, ir vaidyba, ir šokis, ir dainavimas. Orkestro darbas eina per dirigento interpretacijas. Ieškojome rakto, kaip muzika ateis iki žiūrovo. Mano manymu, muzikantui duota suprasti muzikinį raštą. Jis, tarsi žydu rabinas, kuris moka skaityti torą ir perduoda savo tikėjimo interpretaciją žmonėms. Jei žiūrovai tris valandas išbus mano kurtame pasaulyje, tada tikslas pasiektas“, – sakė režisierius žurnalistei Jurgitai Rancevienei po Imre Kalman operetės „Monmartro žibuoklė“ premjeros. Ši operetė buvo pirmoji, bet ne vienintelė, kurią režisavo K. Jakštas.

Dar prieš įvykstant „Monmartro žibuoklių“ premjerai spaudoje buvo

Kęstutis Jakštas

K. Jakštas tuometiniame Kauno J. Gruodžio technikume 1985 m. baigė dvi specialybes – triūbą ir operinį dainavimą. 1985–1986 m. dainavo Kauno valstybinės filharmonijos chore (vad. Petras Bingelis). Tais pačiais metais įstojo į Lietuvos valstybinę konservatoriją, solinio dainavimo specialybę pas profesorių Eduardą Kaniavą. Šios studijos truko vienerius metus, nes 1987 m. pasirinko kitą tos pačios konservatorijos fakultetą ir pradėjo studijuoti aktorius meistriskumo specialybę pas režisierę Dalią Tamulevičiūtę ir 1991 m. įgijo aktorius diplomą.

1990 m. stažavosi garsiojoje Juilliard menų akademijoje, New York, JAV. Grįžęs į Lietuvą, pradėjo dirbti „Šiaurės Atėnų“ teatre. Nuo 1996 m. dirba Valstybiniame jaunimo teatre ir „Meno forte“.

2003–2005 m. studijavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje teatro ir kino fakultete, teatro režisūros magistrantūroje. Kurso vadovas – prof. Jonas Vaitkus.

Norint išvardinti jo sukurtus vaidmenis teatre reikėtų didžiulio lapo. O kur dar vaidmenys kine? Jų taip pat sukūrta nemažai. Pastaruoju metu apie K. Jakštą vis daugiau girdime kaip apie režisierių. Operetės režisavimas jam taip pat ne naujiena. Dažnai sakoma, kad operetė – palaidotas žanras. Režisieriaus manymu,

rašoma, jog režisierius „laužo operetės stereotipus, kuria modernų vaidinimą, akcentuoja dramos vyksmą“. Panašių vertinimų K. Jakštas susilaukė ir po kitų operetėlių ir miuziklų pastatymų. Ką gi, lieka laukti, ką čikagiečiui žiūrovui šį kartą pateiks režisierius, teigiantis, kad „Svarbiausia ir man brangiausia išraiškos priemonė – nuoširdumas; kai vaidmuo atliekamas nuoširdžiai, salėje įvyksta mažas stebuklas. Žiūrovui turi būti smagu, atėjęs į teatrą, jis tris valandas pabūna kitame pasaulyje – gerame, šiltame, sveikame, jaukiame. Norėčiau, kad grįždamas į realybę jis truputėlį pavydėtų to regėto pasaulio. Galbūt po spektaklio parėjęs namo, jis vaikams ir žmonai bus geresnis. Nesiekiu ko nors ypatingo, tik žmogiškų dalykų – gerų ir paprastų...“

Taigi, iki malonaus susitikimo balandžio 25 d., sekmadienį, 3 val. p. jaukiame „Olympic Theatre“ (6134 W. Cermak Rd., Cicero, IL 60804).

Bilietus į Lietuvių Operos spektaklį „Linksmoji našlė“ galite įsigyti kiekvieną sekmadienį po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje, Lemont. Kovo 27 d. bilietai bus pardavinėjami prieš ir po pamokų Maironio lituanistinėje mokykloje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, ir Čikagos lituanistinėje mokykloje Jaunimo centre, Čikagoje.

A † A
ELEANORA MENCIAENĖ
REITNERYTĖ

Po trumpos ligos mirė 2010 m. kovo 18 d. 3 val. ryto, sulaukusi 83 metų.

Gimė Lietuvoje, Kybartuose. Gyveno Orland Park, IL.

Nuliūdę liko: sūnus Laimonis su žmona Jan, anūkė Taya; sūnus Gunars su žmona Renata, anūakai Eric ir Natalie; seserys Stefa Stols ir Marija Kubilienė; brolis Vytautas Reitneris su žmona Asta, dukterėčios Lucy Gurka su šeima, Rita Strols-Lentine, Tina Baginskienė su šeima, Aura Reitneris.

Velionė pašarvota šeštadienį, kovo 20 d. nuo 8 v. r. iki 9:30 val. ryto, Petkus Lemont laidojimo namuose. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po šv. Mišių a. a. Eleanora bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia vyro a. a. Auseklio ir sūnaus a. a. Vitauto.

Vietoj gėlių, prašom aukoti Holy Family Villa, 12220 S. Will Cook Rd., Palos Park, IL 60464.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Pranešame draugams ir giminėms, kad 2010 m. kovo 19 d., sulaukęs 87 metų, į Amžinų Namus iškeliavo

A † A
PRANAS RIMEIKIS

Čikagoje išgyveno daug metų.

Gimė Lietuvoje, Klaipėdoje.

Pakirstas ligos, gyveno Culpper, VA, sūnaus Prano priežiūroje.

Dideliame liūdesyje liko: sūnus Pranas su žmona Michele; duktė Angelė ir dukterėčia Renata su vyru bei giminės Lietuvoje. Apie laidotuves ir šv. Mišias bus pranešta vėliau.

Liūdinti šeima

A † A
JUOZUI BAGDŽIUI

iškeliavus Amžinybėn, reiškiamė gilią užuojautą žmonai ZITAI, sūnui JONUI su žmona BARBARA, anūkams JORIANAI, JUSTINUI, posūniui LINUI su šeima, Lietuvoje seseriai ADELEI, broliui VLADUI su šeima ir VYTAUTO DIDŽIOJO rinktinės šauliams.

Klemensas Stravinskas ir dukterys

Ilgamečiui Marquette Park Namų savininkų organizacijos pirmininkui

A † A
JUOZUI BAGDŽIUI

mirus, reiškiamė užuojautą žmonai ZITAI, sūnui JONUI su šeima, posūniui LINUI su šeima.

Marquette Park Namų savininkų valdyba

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

A † A
Dr. LAIMUTĖ GRINIŪTĖ
ŠMULKŠTIENĖ

Mūsų mylima Laimutė mirė 2010 m. kovo 17 d., sulaukusi 98 metų amžiaus.

Gimė 1911 m. gegužės 14 d. Lietuvoje, Šiaulių mieste. Amerikoje išgyveno 60 metų. Gyveno Melrose Park, IL. Anksčiau Čikagoje, Marquette Park apylinkėje.

Nuliūdę liko: mirusio vyro Liudviko Šmulškčio sūnūs Julius ir Liudas, jų žmonos Nijolė ir Rūta su šeimomis; velionės sesuo Jūratė Dobrovolskienė su šeima Lietuvoje; dviejų mirusių seserų: Aldonos Briškaitienės ir Praurimos Masinienės šeimos, gyvenančios Amerikoje; dviejų mirusių brolių: Vytauto šeima Kanadoje, Manigirdo – Šiauliuose ir daug kitų giminių.

Velionė buvo našlė pirmo vyro Petro Glemžos.

A. a. Laimutė buvo akių daktarė ir daug metų priiminėjo pacientus Čikagoje. Ji priklausė varpininkams, medikų Korp. Ažuolas, Valstiečių liaudininkų ir profesinems gydytojų draugijoms (lietuvių ir amerikiečių).

Velionė bus pašarvota pirmadienį, kovo 22 d., nuo 3 val. p. p. iki 8 val. v., Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvių rytą, antradienį, kovo 23 d., 9:30 val. ryto velionė bus palydėta į Pal. J. Matulaičio misiją, kurioje 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Laimutė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti „Vaiko Vartai į mokslą“ organizacijai.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

**SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916**

LACK & SONS
(LACKAVICIUS)
Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
**OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS**

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

GAIDAS - DAIMID
LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.
Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius
4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439

1-773-523-0440

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Kviečiame į filmų popietę.** Kovo 17 d., trečiadienį, 1 val. p. p. rodytume meninį filmą „Amadeus“ (W. A. Mozart gyvenimas ir kūryba). Kovo 24 d. 1 val. p. p. matysite antrąją šio meninio filmo dalį. Filmai rodomi Pasaulio lietuvių centro skaitykloje. Maloniai kviečia JAV LB Lemonto socialinių reikalų skyrius.

◆**Lietuvoje teikiamos Valstybės kultūrinės premijos Vasario 16-ąją, o Čikagoje – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo – Kovo 11-osios šventėje laureatams bus įteiktos literatūrinio „Tūkstantis metų Lietuvai“ premijos.** Kartu su laureatais atvyko ir Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyriaus pirmininkas ir šio konkurso vertinimo komisijos narys Petras Palilionis. Jį ir pirmosios premijos laureatą su žmona globos mūsų lietuviškosios veiklos puoselėtoja Aušrelė Sakalaitė, o trečiosios premijos laureatę priėmė Jolanta Bložienė. Lietuvos rašytojai norėtų susipažinti su mūsų rašytojais. Ši šventė įvyks šį sekmadienį, kovo 21 dieną, 3 val. p. p., Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave. Vietų užsakymus prieš patalpiama Irena Dirdienė. Jos telefonai: 1-708-422-6514 ir 1-708-408-8352.

◆**JAV LB Lemonto apylinkės metinis susirinkimas** vyks kovo 28 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre. Kviečiame visus – jaunus, senus ir neseniai į JAV atvykusius lietuvius – gausiai dalyvauti.

IŠ ARTI IR TOLL...

◆**Gavėnios rekolekcijos Nekaltai Pradėtosios Švč. Mergelės Marijos seserų vienuolyne,** Putnam, CT vyks kovo 26–28 dienomis. Rekolekcijas ves kun. Arvydas Žygas. Registracija – kovo 26 d. 6:30 val. v. Rekolekcijos prasidės kovo 26 d. 7:15 val. v. ir baigsis sekmadienio, kovo 28 d., pietumis. Apie dalyvavimą pranešti ir 30 dol. registracijos mokestį iki kovo 22 d. atsiųsti adresu: Immaculate Concep-

tion Convent, 600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260. Tel. pasiteiravimui: 860-928-7955.

◆**Maironio lituanistinė mokykla** (New York) drauge su LR generaliniu konsulatu New York kviečia visus dalyvauti Nacionalinio diktanto rašyme. Dėl didelio laiko skirtumo, niujorkiečiai diktanto nerašo drauge su visais Lietuvoje rašančiais lietuviais, bet palaiko Nacionalinio diktanto rašymo idėją. Mes rašome savo pasirinktą tekstą mums palankiu laiku. Kovo 27 d., šeštadienį, 10 val. r. visus, norinčius išbandyti savo lietuvių kalbos žinojimą, kviečiame susiburti Maironio lituanistinėje mokykloje adresu: 64-31 Perry Ave., Maspeth, NY 11378

◆**Š. m. balandžio 10 d. sporto salėje** (500 Swain Blvd., Greenacres, FL 33463) įvyks lietuvių krepšinio varžybos „West Palm Beach – 2010“, kurias organizuoja JAV LB Palm Beach apylinkės valdyba bei Lietuvių švietimo ir kultūros centras. 12:30 val. p. p. – 6 val. v. – rungtynės, baigiamieji žaidimai, bendra nuotrauka. 8 val. v. bare „Cruzan Rum Bar“ (11511 Ellison Wilson Road, North Palm Beach, FL 33410) prasidės vakarinė programa. Uždarymo žodį tars Palm Beach apylinkės pirmininkas P. Manomaitis. Dėl infomacijos kreipkitės telefonu: 561-574-0027 (Arvydas).

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos. 2.25 proc. dviems ir 2.50 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California
Tel. **310-828-7095**
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Perku Vizgirdos, Rimšos, Domšaičio, Kasiulio, Žoromskio ir Varno tapybos darbus.
Tel.: **708-349-0348**

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. **773-776-8700**
Toll free 24 hr. **888-776-6742**
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.**
Tel. (773) 847-7747.

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Aldona Dulaitienė \$500 a. a. Daveto Dulaičio atminimui; Remigijus Gaška

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. **773-284-0100.**
Tel. **630-257-0200, Lemont, IL**

Advokatas AURIS JARAŠŪNAS
Estate Planning (Wills, Trusts) ir Land Use
2802 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, CA 90404
Tel.: **310-828-7525**
Mob.: **310-701-8472**
E-mail: **jaralaw@earthlink.net**
Valandos: antradieniais ir pagal susitarimą

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. **773-582-4500**
Valandos pagal susitarimą

\$3,200 studentų paramai. Labai ačiū. „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275 arba (630) 243-6435, el. paštas: **indretijunelis@sbcglobal.net**

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

Nesustokime aukoję Draugo fondui

Kovo mėnesį lietuvių telkiniuose buvo minimas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-tis. Mūsų tauta nešė sunkią okupacijos ir teroro našą 50 metų. Minėjimų aprašymai su nuotraukomis mirga „Draugo“ puslapiuose.

Sukakties proga DF nariai bei rėmėjai siunčia laiškėlius – vieni pataria, kiti nuoširdžiai sveikina, tretį džiaugiasi mūsų spauda, kartu pridėdami pavasario vajuos čekius. Tai rodo, kad Draugo fondas yra gyvas ir labai reikalingas „Draugo“ leidybai.

Viena garbės narė ir rėmėja, siūsdama savo didesnę įnašą, DF rašo: „Besidžiaugdama Kovo 11-osios stebuklu – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimu, ir džiaugsmingai švesdama jo 20-metį ‘Draugui’, pranešiam mums brangią, nuostabią naujieną, siunčiu kuklią, gilaus atsidėjimo auką jo Fondui.”

Dosni DF garbės narė ir „Draugo“ skaitytoja iš Milton, MA susirūpinusi rašo: „Aš skaitau ‘Draugą’ nuo 1949 m. Esu solidaus amžiaus. Kompiuterio neturiu. Nenorėčiau, kad pakeistute ‘Draugo’ skaitymą per kompiuterį. Tuomet teks nutraukti prenumeratą ir paramą Draugo fondui. Siunčiu 100 dol. ir linkiu, kad ‘Draugas’ ilgai gyvuotų ir lankytojų mūsų namus”.

DF garbės narys iš Michigan,

siūsdamas savo įnašą, pataria: „Draugo fondo parama ‘Draugui’ turi eiti tik iš procentų, o ne iš pagrindinio kapitalo”.

Patarimas geras, tačiau kaip paveikti bankus ir akcijų biržą, kad DF gautų didesnius procentus? Per paskutinius keletą metų Draugo fondo paramos, gautos pavasario ir rudens metų metu, leidybai pakakdavo.

DF nuoširdžiai dėkoja už laiškėlius, linkėjimus, rūpestį ir patarimus. Ar visi „Draugo“ skaitytojai įvertina dienraštį, jo informaciją ir kartu su prenumerata aukoja Draugo fondui? Ar mes suvokiame lietuviškos spaudos reikšmę? Ar įvertiname išeivijos laikraščių leidybą, redaktorių pastangas išlaikyti gyvą lietuvišką žodį?

Ne tik prenumeruokime ir skaitykime „Draugą“. Sekdami Draugo fondo nariais, aukokime DF ir savo nuolatine parama per Draugo fondą išlaikykime plačiašakį mūsų spaudos ažuolą. Rūpinkimės dienraščiu, nes jis yra nuolatinis, kasdieninis visų mūsų draugas.

Rašydami testamentus, nepamirškime dalies turto paskirti Draugo fondui.

Čekius rašyti: Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Marija Remienė
DF pirmininkė

Pavasario vajuos įnašai

Su 200 dolerių:
Gediminas Balanda, **garbės narys**, iš viso 14,800 dol., Sterling Heights, MI
Nijolė Dėdinienė, **garbės narė**, iš viso 1,750 dol., Parrish, FL
Marija Kuprienė, iš viso 800 dol., Cicero, IL

Su 100 dolerių:
Juozas ir Danutė Doveiniai, **garbės nariai**, iš viso 4,700 dol., Clinton Twp., MI
Teklė Bogušas, **garbės narė**, iš viso 3,100 dol., Boston, MA
Vytautas Gutauskas, **garbės narys**, iš viso 2,300 dol., Palos Hills, IL
Aniceta Januškienė, **garbės narė**, iš viso 2,100 dol., Milton, MA
Elena Jasaitienė, **garbės narė**, iš viso 1,800 dol., St. Petersburg, FL
Valerija Aukštikalnienė, iš viso 700 dol., Boston, MA
Stasys ir Evelina Kungiai, iš viso 200 dol., Fairfield, CA
Agota Tiškuvienė, iš viso 750 dol., Lemont, IL
Vytautas Petrulis, iš viso 750 dol., Walled Lake, MI

Su 50 dolerių:
Vacys ir Ona Rociūnai, **garbės nariai**, iš viso 1,400 dol., Independence, OH
Dr. Eugenijus ir Regina Šilgaliai,

garbės nariai, iš viso 1,250 dol., Willoughby, OH
Zenonas Obelinis, **garbės narys**, iš viso 1,050 dol., Noverlty, OH
Antanas Osteika, **garbės narys**, iš viso 1,050 dol., Warren MI
Narimantas ir Janina Udriai, **garbės nariai**, iš viso 1,050 dol., Farmington Hills, MI
Jurgita Gvidas, iš viso 350 dol., Naperville, IL
Dana Pascoe, iš viso 50 dol., Santa Monica, CA

Su 30 dolerių:
Teodoras ir Ritonė Rudaičiai, **garbės nariai**, iš viso 1,290 dol., Lemont, IL

Su 25-20 dolerių:
Algis Navikauskas, iš viso 250 dol., Brookfield, CT
Mečys ir Elena Wasilewskiai, iš viso 80 dol., Lemont, IL
Jonas ir Elena Radai, iš viso 855 dol., Livonia, MI
Andrius ir Alice Butkūnai, iš viso 415 dol., Farmington Hills, MI
Marija Arštikienė, iš viso 360 dol., N. Riverside, IL
Vida Žimantienė, iš viso 40 dol., Chicago, IL

Visiems aukotojams reiškiamė nuoširdžią padėką.

JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos valdyba ruošia keturių dienų išvyką autobusu į **IX Dainų šventę, Toronte.** Planuojame išvykti iš Čikagos penktadienį, liepos 2 d. Šeštadienį numatoma apžvalginė ekskursija po Toronto miestą. Sekmadienį, liepos 4 d., visi dalyvausime Dainų šventėje. Grįžtame į Čikagą pirmadienį, liepos 5 d. Prašome užsiregistruoti kelionei iki kovo 31 d.

Išsamesnę informaciją galite gauti paskambinę Irenai Vilimienai tel.: **708-974-0591** arba parašę el. pašto adresu: **zvlimas@att.net**